PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 9 (14.100)

Trst, sobota, 11. januarja 1992

60100200
8554 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.132
66001 KOPER

Za De Michelisa uresničitev sklepa ES o priznaju republik ni vprašljiva

Zunanji ministri ES soglašajo s priznanjem Slovenije in Hrvaške

Toda o priznanju se bo najbrž vsaka članica odločala posamezno - Nekaj več zapletov v primeru Makedonije in BiH - S 15. januarjem ES umika veleposlanike iz Beograda?

BRUSELJ — Države Evropske skupnosti se načelno strinjajo, da ni nikakršnih ovir za priznanje Slovenije in Hrvaške, vendar pa ostajajo nekatere nejasnosti, zaradi katerih se lahko zgodi, da priznanje ne bo kolektivno, temveč se bodo članice ES vsaka zase odločale o tem. Precej skeptičen glede skupnega priznanja je bil belgijski zunanji minister Eyskens, ki je dejal, da obstajajo nekatera nasprotja že v zvezi s priznanjem Slovenije in Hrvaške, precej bolj vprašljiva pa sta po njegovem mnenju primera Makedonije in Bosne in Hercegovine.

Za italijanskega zunanjega ministra De Michelisa, kot še za nekatere njegove kolege v dvanajsterici, pa v zvezi s tem ni nobenega dvoma. Dejal je, da bo ES 15. januarja enostavno uresničila odločitev, ki jo je v zvezi s priznanjem bivših jugoslovanskih republik sprejela 16. decembra lani. Za Italijo po De Michelisovih besedah ni nikakršnega problema v zvezi s priznanjem Slovenije in Hrvaške, pa čeprav bodo že danes zvečer preučili tudi poročilo, ki ga je pripravila arbitražna komisija. Z De Michelisom se je strinjal tudi njegov nemški kolega Genscher, ki je še dejal, da za priznanje sploh ne bo potrebno novo srečanje zunanjih ministrov ES, čeprav Portugalska, ki zdaj vodi ES, ne izključuje novega ministrskega vrha pri

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Predsednik Kučan pozitivno ocenil bruseljsko konferenco

LJUBLJANA — Slovenski predsednik Milan Kučan in zunanji minister Dimitrij Rupel sta imela včeraj zanimivo tiskovno konferenco o zaključkih bruseljskega sestanka šestih jugoslovanskih predsednikov, o položaju v Jugoslaviji in na slovenskem političnem prizorišču.

Predsednik Kučan je povedal, da so na sestanku z lordom Carringtonom pričeli voditi politiko prilagajanja stvarnosti. Carrington je v zaključkih podčrtal važnost premirja. Napovedal je priznanje ene ali več republik, kar pomeni, da bo že prihodnje zasedanje v drugačnih okoliščinah. Zato je tudi sprejel slovenski predlog, da pričnejo razpravljati o delitveni bilanci bivše Jugoslavije in v tej zvezi tudi o slovenski zahtevi o prepovedi razpolaganja s premoženjem bivše Jugoslavije, ker najmanj štiri republike ne razpolagajo več s tem premoženjem. Carrington je zavrnil stališče Miloševića, da Evropska skupnost razbija Jugoslavijo, da je nekompetentna, da nima enakega odnosa do vseh in da naj se pogajanja premestijo v Stekleno palačo OZN. Nadaljevala se bodo torej na evropski ravni, toda že v novih pogojih, ko bodo nekatere republike priznane.

Predsednik Kučan je tudi povedal, da se je na zasedanju Milošević prelevil iz angela vojne v angela miru. V tem kontekstu je obravnaval tudi zadnje spremembe in dogodke v Srbiji, ki pa jih označuje tudi izjava Miloševića hrvaškemu predsedniku Tudjmanu, da »Srbija ni nikoli imela teritorialne pretenzije do Hrvaške«. Srbija se torej odpoveduje vsem Krajinam, zato da bi ohranila svojo oblast v Bosni in Hercegovini in da se izmaže iz vojne.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ukrajina in Rusija ne najdeta skupnega jezika

MOSKVA — Rusko-ukrajinski spor o usodi črnomorskega brodovja je včeraj odjeknil tudi na prvi moskovski seji zunanjih ministrov Skupnosti neodvisnih držav. Vprašanja niso rešili, še več, prav usoda nekdanje rdeče armade vedno bolj pogojuje reševanje ostalih odprtih vprašanj. Armadni vrhovi so tudi včeraj navajali, da je Ukrajina kršila dogovor iz Minska in Alma Ate o skupnem poveljstvu strateških sil. Za generale in admirale je črnomorsko brodovje nedeljivi del strateških sil.

To je še dodatna težava za Borisa Jelcina, ki se je tudi včeraj v Nižnem Novgorodu (nekdanji Gorki) prepričal, da je liberalizacija cen povzročila pravo verižno reakcijo podražitev, ki so šle preko predvidene meje. Pot iz tega začaranega kroga bo do skrajnosti zapletena. Ukrajina je včeraj že začela uvajati svoje novo plačilno sredstvo, »kupone«, da bi vsaj omilila rubeljsko inflacijo.

V Zagrebu se nadaljujejo zapletena tristranska pogajanja

Slovenija dosledno zagovarja načela o manjšinski zaščiti

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel je včeraj na tiskovni konferenci povedal, da bo v sredo, 15. januarja uradno obiskal italijanskega zunanjega ministra Giannija De Michelisa v Rimu. Glavni namen obiska je reševanje vprašanj zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in italijanske skupnosti, ki živi v Sloveniji in na Hrvaškem. Minister je opozoril na zadnji razgovor, ki ga je imel z De Michelisom v Ljubljani, ko je italijanski zunanji minister predlagal sprejem tristranskega sporazuma o zaščiti Italijanske manjšine in torej sporazuma, ki bi obvezoval Italijo, Slovenijo in Hvrvaško. Takrat je Rupel zahteval, da se na isti ravni in istočasno sprejme tudi bilateralni sporazum o zaščiti Slovencev v Italiji, kar je De Michelis takoj sprejel in tudi sporočil kot skupni dogovor na tiskovni konferenci.

Sedaj se v Zagrebu nadaljujejo razgovori med predstavniki treh zunanjih ministrstev, pri čemer prihajata do izraza dve tendenci, oziroma dva predloga. Slovenija predlaga sprejem in podpis skupnega dokumenta, ki bi vseboval načela zaščite za vse člane nerodnostnih skupnosti, Slovence ali Italijane v odgovarjajočih suverenih državah.

Italijanska stran pa predlaga sprejem dveh ločenih dokumentov in torej posebnega tristranskega dogovora za Italijane, ki žive na Hrvaškem in v Sloveniji in dokumenta, ki naj bi obravnaval zaščito Slovencev v Italiji.

Slovenski zunanji minister je v tej zvezi dejal, da »utegne priti do dialoga med obema stranema«, da pa »ne dvomi, da bi bili na škodi interesi Slovencev v Italiji, saj morajo na koncu priti do izraza načela analognosti. Slovenija je vedno zgledno urejala svoj odnos do italijanske skupnosti in ta načela so bila preverjena na vseh najvišjih ravneh, v vladi, parlamentu in predsedstvu«. Minister je nadaljeval, da »prav zato Slovenija upravičeno pričakuje, da bo italijanska stran upoštevala ta dejstva, tudi zato, ker bo Slovenija pri teh načelih vztrajala. Drugače biti ne more.«

Po zadnjih neuradnih vesteh iz

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ne strinjajo pa se z nezaupnico vladi

SKD za čimhitrejše volitve v Sloveniji

RANKA IVELJA

LJUBLJANA — »Ostajamo pri stališču, ki smo ga zastopali na sestanku Demosa v Dolskem; tisto, kar potrebujemo, so čimprejšnje volitve, zaradi blokad, do katerih prihaja ob neustrezni strukturi skupščine,« je po besedah Ivana Bizjaka, člana izvršilnega odbora SKD in predsednika zbora občin, ob najnovejših političnih kupčkanjih in kupčijah temeljno stališče Slovenskih krščanskih demokratov.

Na volitve aprila, pravi Ivan Bizjak, so v Dolskem pristali zaradi vztrajanja Ruplovih demokratov, že tedaj pa naj bi opozarjali, da bo za pripravo volilne zakonodaje do aprila premalo časa. Nezaupnice vladi krščanski demokrati v nobenem primeru ne bi podprli, za to ne vidijo ne razlogov ne okoliščin. Zavzemajo pa se za rekonstrukcijo vlade. O tem, katere ministre bi bilo po mnenju SKD treba zamenjati, Ivan Bizjak ni želel govoriti.

»Ne vidimo nobene potrebe po menjavi vlade, glede na to, da bodo volitve spet prinesle novo vlado, vladi pa je treba svakorat dati obveznih sto dni časa; s tem bi izgubili preveč dragocenega časa.«

Za izglasovanje konstruktivne nezaupnice je potrebna absolutna večina, (novega) mandatarja mora torej podpreti 121 poslancev (od 240, kolikor jih sedi v skupščini). Po Bizjakovem mnenju je le malo verjetnosti, da bi Bavčar ali kdo drug dobil v parlamentu tolikšno

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Otvoritev sodnega leta v Trstu Gorici in drugod po Italiji

NA 4., 8. in 12 STRANI

Vrsta reakcij na odločitev predsednika republike o razpustu parlamenta

Cossigova pobuda buri duhove

RIM — Napoved predsednika Francesca Cossige, ki je včeraj odpotoval na nekajdnevni zasebni obisk v ZDA in Veliko Britanijo (vrnil se bo v torek zvečer, predsednikove funkcije pa sedaj opravlja predsednik senata Spadolni)), o sklicanju predčasnih volitev, ki naj bi bile 5. aprila, je v italijanskih političnih krogih sprožila vrsto reakcij, tako pozitivnih, kot negativnih. Sedanji parlament je zaključul svoje delo, zaradi česar je potrebno, da ga obnovimo, je predsednik v bistvu obrazložil svojo odločitev. Cossiga je tudi obtožil Krščansko demokracijo, da zavlačuje uvedbo reform, kar je strankin tajnik Forlani odločno zavrnil. Craxiju pa je glavni mož stranke relativne večine dal vedeti, da bodo o usodi palače Chigi, oziroma njegovega »stanovalca« v prvi vrsti odločali volilci sami. O zaključku zakonodajne dobe se je v bistvu strinjal tudi ministrski predsednik Andreotti, ki je za torek sklical vrh večine (socialdemokrati so že dali vedeti, da se ga ne bodo udeležili), na katerem naj bi vzeli na znanje Cossigovo odločitev in se sporazumeli še o tistih problemih, ki jih je treba rešiti pred iztekom mandata. Po 20. januarju bo vsekakor Andreotti v zbornici podal obračun svojega dela, nakar bodo predstavniki štirih strank večine obrazložili, da je večina uresničila svoj program in da drugačne koalicije od sedanje niso v sedanjem trenutku možne. Predsednik Cossiga bo nato začel s kratkimi in formalnimi pogovori s predstavniki strank, slišal bo predsednika obeh vej parlamenta in konec meseca podpisal odlok o razpustu parlamenta.

Predsednik poslanske zbornice Nilde Jotti je izjavila, da od Cossige še ni prejela nobenega sporočila in da predsednik lahko razpusti parlament samo potem, ko sliši mnenje predsednikov obeh vej parlamenta.

Kot že rečeno je Cossigova odločitev sprožila val reakcij. Načelnik socialistične skupine v poslanski zbornici Andò je Cossigi odgovoril, da je parlament naredil, kar je bilo v njegovi dolžnosti, zaradi česar ne razume predsednikovih kritik. Predsednik poslancecv Stranke demokratične levice Quercini je protestiral in dejal, da predsednik ne more odločati, ali se je zakonodajna doba zaključila, povedati pa mora če je vlada izčrpala svoje delo, in to pred parlamentom in mu obrazložiti to svoje stališče. Sicer pa se na podobni valovni dolžini sučejo tudi mnenja predstavnikov drugih političnih strank, kiv bistvu pravijo, da ne razumejo takih Cossigovih kritik.

V ponedeljek nadaljevanje mirovnih pogajanj o Bližnjem vzhodu v Washingtonu

Palestinci za ločene pogovore z Izraelom Možnosti za preselitev mirovne konference

WASHINGTON — V četrtek zvečer je v Washington prispela jordansko-palestinska delegacija, ki bo od ponedeljka sodelovala na nadaljevanju mirovnih pogajanj o Bližnjem vzhodu. Delegacija bi morala v prestolnico ZDA priti že prej, vendar so odhod odložili v znak protesta proti izraelski odločitvi o izgonu 12 palestinskih aktivistov. Ob prihodu je glasnica palestinske delegacije Hanan Ašravi **(na sliki AP v sredini)**, da si bodo Palestinci še naprej prizadevali »za pravičen mir«, ponovno pa je tudi protestirala proti izgonu palestinskih aktivistov, kar je označila kot »grožnjo mirovnemu procesu.« Hašravijeva je tudi vztrajala na »dvotirnih« pogajanjih. Prva naj bi potekala med Izraelom in Jordanijo, druga pa med Tel Avivom in Palestinci. »Če Izrael res želi mir, so Palestinci tisti, s katerimi se mora pogajati,« je še poudarila in izrazila upanje, da se pogajanja ne bodo prekinila že 15. januarja, kot so že najavili nekateri izraelski predstavniki, »saj sta dva dni premalo za začetek resnih pogovorov.«

Vodja palestinskih pogajalcev Haider Abdel Šafi pa je včeraj v intervjuju za izraelski dnevnik Hadašot izjavil, da so Plaestinci pripravljeni sprejeti izraelsko zahtevo po nadaljevanju dvostranskih mirovnih pogajanj na Bližnjem vzhodu, »ko bo dosežen konkreten premik naprej na sedanjih pogajanjih.« Šafi, ki je intervju dal v Washingtonu, je tudi izjavil, da je prisotnost Nabila Šaata, tesnega Arafatovega sodelavca in svetovalca, v Washingtonu »koristna«, saj morda lahko privede do obnovitve političnega dialoga med PLO in ZDA, ki je bil po nekem terorističnem atentatu prekinjen pred letom in pol.

Opazovalci nadaljujejo z misijo

ZAGREB — Po sestrelitvi helikopterja in smrti evropskih opazovlec ter incidentu pri Sisku, ko je skupina četnikov zajela deset članov evropske misije, je le-ta začasno prekinila delo v državi, v kateri, kot zatrjujejo, ni nobenih pravil. Toda po včerajšnjem sporočilu predstavnika misije Joana da Silve misija nadaljuje delo. Sklop o tem je sprejela potem, ko je dobila naknadna zagotovila armadnih in hrvaških oblasti o njihovi varnosti. Tako bodo danes v Pečulju nadaljevali pogovore predstavnikov hrvaške vojske, armade in članov evropske misije.

Komisija za raziskavo vzrokov in incidenta nad Varaždinom, ki jo je ustanovil ostanek zveznega izvršnega sveta je medtem začela delo. Kot poroča Tanjug, predsednik komisije Vereš napoveduje poročilo do konca naslednjega tedna.(dd)

Tupurkovski ni več član predsedstva

SKOPJE — Sobranje Makedonije je včeraj sprejelo odstop člana predsedstva SFRJ iz Makedonije dr. Vasila Tupurkovskega, upoštevajoč vse njegove pisno dostavljene argumente za to odločitev.

Poslanci so izrazili hvaležnost in spoštovanje za njegovo dosedanje delo, predsednik sobranja Stojan Andov pa je dejal, da upa, da bo Tupurkovski svoje izkušnje in intelektualne sposobnosti ponudil Makedoniji.

Tanjug je izvedel, da je predsednik Makedonije Kiro Gligorov določil Tupurkovskega za svojega posebnega odposlanca v mednarodni aktivnosti republike za priznanje njene neodvisnosti, predvsem v ZDA.(dd)

Glede omejitev v prometu zaradi onesnaženja ostaja vse po starem do prihodnjih volitev

RIM — Dež je včeraj nad severnoitalijanskimi mesti očistil zrak, a mu ni uspelo ohladiti polemik ob protislovnem zadržanju vlade, ki je najprej s prvim odlokom ukinila izmenični promet v mestih glede na lihe in sode številke evidenčnih tablic, z drugim izničila prvi odlok, tako da bi moralo vse ostati pri starem, v bistvu pa je občinskim upraviteljem dala vedeti, da lahko omejitve sprejmejo le ob »dokazljivi nuji«. To pomeni, da so se občinske uprave znašle v zagati, saj so monitoražne naprave za ugotavljanje stopnje onesnaženosti nezadostne in ne dajejo globalne slike kot to zahteva vlada.

Medtem se je izvedelo, da bodo ustanovili posebno komisijo za »izmenične evidenčne tablice« pri ministrstvu za okolje, ki bo krajevnim upravam, Občinam in Deželam posredovala upravne, tehnične in pravne nasvete pri uresničevanju omejitev v prometu in za znižanje onesnaženosti zraka. Komisija bo obenem posredovala sugestije za uresničitev monitoražnega omrežja. V vseh 11 mestih z več kot 300 tisoč prebivalci so v teku dela za namestitev naprav, ki naj samodejno merijo stopnjo onesnaženosti zraka. V ta namen je ministrstvo za okolje že nakazalo 120 milijard lir.

Ob vsem tem je lahko vsakomur jasno, da do prihodnjih spomladanskih volitev tega vprašanja ne bodo rešili. Opozicija očita vladi, da je vso zadevo zakuhala prav zaradi volitev, ker se je bala, da bi nezadovoljstvo avtomobilistov lahko vplivalo na volilne rezultate. To še ne pomeni, da občinske uprave ne smejo sprejeti omejevalnih ukrepov v mestnem prometu, a samo na lastno »volilno tveganje«, saj bodo le s težavo dokazale, da je bil ukrep res »nujen«.

Med vsemi polemikami in pikrimi pripombami na račun vladnega »neukrepanja« pa je zanimiva izjava predsednika zveze za javni promet Federtrasporti Antonia Marzota Caotorta. Po njegovem izmenični promet ne rešuje problema, okrepiti je treba javni mestni promet, v zadnjem finančnem zakonu pa vlada tega nasveta ni osvojila. Caotorta še navaja, da ne potrebujemo nobenih izrednih ukrepov, le Občine naj dosledno izvajajo svoje pristojnosti in naj odpravijo vsa brezplačna parkirišča, kot je to že v številnih severnoevropskih mestih. Ob ojačenem javnem mestnem prometu se nobenemu ne bo sanjalo, da bi v mesto prihajal z avtomobilom. Tega naj bi enostavno puščal v predmestnih brezplačnih parkiriščih.

Vsa dosedanja proučevanja javnega mnenja pa so medtem dokazala, da večina ljudi nasprotuje »izmeničnemu prometu«, ker ni »pravičen«, ljudje se raje ogrevajo za popolne zapore prometa. Javni upravitelji so torej v precejšnji zagati, saj so se znašli v pravem začaranem krogu. Sredstev za okrepitev javnih prevozov ni, omejitve zasebnega prometa pa lahko sprožijo plaz splošnega nezadovoljstva.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

• ES soglaša

hodnji teden.

Poročilo komisije pa kljub vsemu lahko povzroči nekaj težav v zvezi s priznanji posameznih republik, kjer sta predvsem Francija in Grčija tisti, ki lahko precej zapleteta zadevo. Toda kot je včeraj ugotovil portugalski zunanji minister, »Poročilo Badinter« (ime je dobilo po predsedniku arbitražne komisije) ni obvezujoče, vendar pa so nekateri prisotni poudarili, da bi lahko nudilo osnovo za poudarek razlik, ki so ob tej problematiki prišle na dan med dvanajsterico.

V razpravi o Jugoslaviji pa so bili zunanji ministri ES zelo enotni v obsodbi torkovega barbarskega napada na helikopterja opazovalcev ES. Pri tem tudi zahtevajo, da se »krivcem sodi in se jih tudi kaznuje, kot zaslužijo.« Popolno je bilo tudi soglasje ob podpori nadaljevanju mirovne misije ES, poudarjanju vloge mirovne konference pod vodstvom lorda Carringtona in ob podpori prizadevanjem OZN, ki bo prvo skupino 50 opazovalcev poslala na krizna območja 14. januarja. Opazovalci se bodo že jutri zbrali na Dunaju, nato pa bo v torek ena skupina odpotovala v Beograd, druga pa v Zagreb.

Ob vsem tem pa so včeraj tudi povedali, da namerava večina članic ES s 15. januarjem umakniti svoje veleposlanike iz Beograda. O tem je govoril belgijski zunanji minister Eyskens, ki je v zvezi s tem dejal, da bo odpoklic logična posledica priznanja bivših jugoslovanskih republik, s čimer bo dejansko tudi priznano, da Jugoslavija ne obstaja več.

• Kučan

Zelo zanimiva je bila polemika s predsednikom vlade Peterletom, ki je šel na Dunaj, obiska pa ni pripravilo zunanje ministrstvo, za kar je Peterle obdolžil zunanjega ministra. Rupel je na tiskovni konferenci odgovoril, da na natečaju za govorce resnice predsednik Peterle gotovo ne bi zmagal. Resnica je, da je ministrstvo povsem slučajno izvedelo za obisk, da je izdelalo sicer platformo, ki je nujna, saj je treba vedeti, kaj se z nekim obiskom želi doseči, predvsem pa je treba ločevati med strankarskimi in državnimi obiski, na katerih se ne sme pripovedovati o notranjih sporih in prepirih v lastni vladi, kot je to na Dunaju naredil Peterle.

S tem pa smo že na drugem področju bližnje vladne krize in ustvarjanja nove vladne večine. O tem sicer ni bil govor na tiskovni konferenci toda na izrecno vprašanje novinarjev, je predsednik Kučan odgovoril, da bo ponovno kandidiral za predsednika države, seveda že na osnovi novih ustavnih določil in to zato, da bo lahko prispeval k miru in razvoju Slovenije.

Stranke se mrzlično dogovarjajo o novi vladni večini in novem predsedniku. Nova slovenska ustava namreč uvaja institut nezaupnice vlade s pogojem, da mora parlament istočasno izglasovati novega predsednika vlade, novega mandatarja. Ta sistem je bistveno drugačen od italijanskega in zahteva predhodni medstrankarski dogovor. Kandidatov je več, predvsem izstopa Igor Bavčar, katerega je njegova Demokratska stranka že pooblastila za mandatarja. Več pa je razprav predlogov in polemik okrog Janeza Drnovška, katerega menda kandidirajo Liberalni demokrati.

Seveda gre za dva vsebinsko različna pristopa. DS predlaga novo vlado, ki bi temeljila na koaliciji, katere osrednjo težo naj bi imele nekatere bivše demosove stranke. Pri liberalnih demokratih pa gre za bolj ekspertno vlado, ki naj reši nekatera odprta vprašanja, kot je znižanje proračuna, sprejem zakona o privatizaciji in predvsem urejanje gospodarskih problemov.

Janez Drnovšek nam je dejal, da nima velikega interesa prevzeti vodstvo vlade, ki bo trajala le nekaj mesecev, javno pa je tudi povedal, da ga zanima kandidatura na predsedniških volitvah. Vendar pa je pri tem povsem nejasno, katere stranke bi ga predlagale za predsedniškega kandidata, katera koalicija bi se v tem primeru lahko ustvarila okrog njegovega v Sloveniji nesporno popularnega imena.

Slovenska politična scena je torej izredno zapletena tudi zato, ker vsi računi in tehnične analize kažejo, da volitve, tudi tehnično, ni mogoče izvesti pred junijem, nikakor pa ne do aprila. Treba je namreč najprej rešiti 170 tisoč prošenj za državljanstvo, treba je sprejeti nov volilni zakon, ko se bijeta dva ostro ločena kriterija: center in levica sta za proporcionalni, desnica pa za mešanico proporcionalnega in večinskega sistema.

V takih pogojih je vladna kriza že skoro neizbežna, nujna je nova vlada, pa tudi čim prejšnje volitve. Dva predsedniška kandidata sta torej že znana, odprto je vprašanje mandatarja vlade, predvsem pa je izredno zapletena stvar ustvarjanje nove vladne koalicije.

• *Slovenija*

Zagreba pa se pogajanja predstavnikov zunanjih ministrov treh držav nadaljujejo in nič ni znano, kdaj in kako se bodo zaključila. Ni niti znano, če bo prišlo do objave skupnega uradnega sporočila. Nekatere indiskrecije so dokaj pesimistične, češ da gre za izredno težko, naporno in zapleteno piljenje besedil, da pa so hrvaški sogovorniki izredno kooperativni in se niso postavili na trda stališča, kar je bilo v preteklosti njim lastno. Menda naj bi šlo za dve besedili, vse opcije pa naj bi bile še odprte. Morda bodo končno besedo izrekli šele zunanji ministri treh držav, ko se bodo srečali v Rimu.

Tudi o tem detajlu ni točnih in uradnih vesti. Slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel namreč na izrecno vprašanje, če bo rimski sestanek dvo ali tristranski ni ničesar odgovoril in se je omejil samo na oceno in vsebinsko razlago dvostrankarskega dogovora med Slovenijo in Italijo o manjšinski zaščiti Italijanov in Slovencev na enakovredni ravni. Očitno je tudi na tak način hotel vztrajati na načelu bilateralne odgovornosti, ker Slovenija noče biti glede tega vprašanja arbiter ali talec drugih odnosov. Na vsak način pa smo iz italijanskih krogov slišali tudi optimistične ocene, da se bodo v noči stvari razpletle in bo prišlo do sestave dokončnega besedila, češ da težave niso tako velike in so osnovne namere v bistvu sorodne.

• SKD za volitve

podporo, kajti »nekateri poslanci pridejo v skupščino le za praznike« (ob sprejemanju ustave in podobnih dogodkih), pa tudi stranke niso toliko profilirane, da bi vsi poslanci soglašali z uradnimi stališči svojih strank, nekateri naj bi torej glasovali drugače.

Drnovškova ekspertna vlada bi bila smiselna le, meni Ivan Bizjak, če bi jo podprle vse parlamentarne stranke, sicer bi bila to spet koalicijska, politična vlada, kar pa je spet le malo verjetno. V javnosti krožijo najrazličnejša ugibanja o tem, kdo bi s kom utegnil stopili v koalicijo. »Slovenski krščanski demokrati so zmerna stranka, s strankami z radikalnimi stališči in programi se nikakor ne bi mogli povezati.« S katerimi strankami bi se torej povezali SKD? »Z marsikatero Demosovo pa tudi s kakšno opozicijsko stranko, seveda ne pred volitvami.« Krščanske demokrate čudi govorjenje Ruplovih demokratov o sredinski koaliciji. Zadostno podporo za konstruktivno nezaupnico je po mnenju Ivana Bizjaka mogoče dobiti le z vključitvijo t.i. levice. Stranke, ki jih je imenoval minister Bavčar - LDS, socialdemokrati in zeleni - za to ne zadoščajo.

Kako si SKD predstavljajo nadaljnje delo vlade, na katero dežujejo očitki o nekompetentnosti, vrstijo se blokade njenih zakonov?

»Do volitev bi vlada, čeprav bi se izkazalo, da je podpira le manjšina v skupščini, kljub vsemu lahko dosegla konsenz za nekatere zakonske rešitve - lahko bi sprejeli zdravstveno, pokojninsko zakonodajo, morda tudi lastninsko, pa še nove zakone, ki jih zahteva nova ustava - zakon o vladi, upravi... Sicer pa so - po mnenju SKD - očitki o nekompetentnosti vlade neargumentirani, posplošeni. Vlada je tudi na gospodarskem področju veliko storila.

»Strokovnjaki so napovedovali 150.000 nezaposlenih. Razmere so bile še veliko težavnejše, pa vendar nimamo toliko nezaposlenih, kar kaže na modro politiko vlade,« pravi Ivan Bizjak. »Glede na razmere, v katerih smo se znašli minulo leto, so bili odzivi vlade kar ustrezni in dovolj hitri.«

Z zasedanja delovne skupine za okolje pri Heksagonali

Na tromeji bo park Sočo bodo prečistili

DUNAJ — *Ureditev mednarodni krajinskega parka na tromeji in temeljita sanacija Soče: tudi o tem so govorili na dvodnevnem zasedanju delovne skupine za probleme okolja v okviru Heksagonale na Dunaju. Zamisel o uresničitvi italijansko-avstrijsko-slovenskega parka je iznesel deželni odbornik FJK za gozdarstvo in parke Adino Cisilino. Park naj bi se raztezal od Podkloštra (Arnoldstein) na avstrijskem Koroškem prek Rateč do Triglava na slovenski strani in prek Trbiža do Bele peči v Furlaniji-Julijski krajini. Zadevni načrt so uradno vključili v ambientalni program Heksagonale že julija lani, zdaj pa so ga formalno podprli s konkretnimi predlogi. Bolj kot zaščiteno območje naj bi to bil nekakšen »ambientalni eksperimentalni laboratorij«, kot je dejal Adino Cisilino.*

Tudi načrt za sanacijo in zaščito Soče na obeh straneh meje je prišel iz italijanskih vrst in Rim je temu že nakazal 10 milijonov dolarjev. Neka italijanska družba za inženiring je lani sestavila "predizvedljivostni" načrt o bonifiranju reke, ki jo še zlasti onesnažujejo odpadni materiali in tekočine blizu Nove Gorice.

Italijani so še predlagali network-mrežo za nadzor oz. ugotavljanje uhajanja radioaktivnosti iz jedrskih central na območju Heksagonale, kjer je približno 10 atomskih elektrarn. Sestavili naj bi tudi skupino izvedencev za preverjanje rizika. Slovenska stran je na predlog reagirala mlačno; naglasili so, da skupine strokovnjakov ni treba, ker da jedrska centrala Krško ne potrebuje nobenih nadzornikov, saj da je popolnoma varna.

Med drugim je bil še govor o možnosti izgradnje vrste polifunkcionalnih platform za skupno odstranjevanje odpadkov.

Za delno obnovitev deželnega odbora FJK

Danes spet zasedanje šeststrankarske večine

VIDEM — Danes bo tretji plenarni sestanek med zastopniki šestrankarske koalicije, ki je upravljala doslej deželo FJK. Predstavniki KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSk bi morali dokončno izpiliti posamezne programske predloge in jih združiti v sozvočno celoto, da bi se tako lahko predstavili v torek skupščini strnjeno in v želji, da bi se še istega dne rodila nova deželna vlada.

Toda v resnici je še marsikateri problem nerazčiščen, zato vse izgleda, da bo treba na obnovitev izvršnega telesa še malo počakati. Nesoglasja so tako med strankami kakor znotraj njih samih in jih gre pripisati v veliki meri predvolilni mrzlici še posebno zdaj, ko se je zvedelo, da bodo volitve aprila. Pri tem gre v prvi vrsti za porazdelitev položajev po načelu krožne zamenjave. Videmski socialisti zahtevajo na primer zase mesto podpredsednika deželnega odbora (predsednik bo pač — če se ne bo zgodilo kaj travmatičnega — demokristjan Vinicio Turello) in sicer kandidirajo dosedanjega odbornika za industrijo Ferruccia Sara (namesto Gioacchina Francescutta). Poleg tega pa zahtevajo še poseben organičen program za »zgodovinsko Furlanijo«, ki naj temeljito upošteva njeno kulturno, družbeno, gospodarsko in ambientalno, a tudi jezikovno specifiko, čeprav v viziji deželne enotnosti.

Toda ozrimo se v opozicijo. Deželno vodstvo Demokratične stranke levice je proučilo krizo v deželni vladi, ki ni tehnična, kot je menil vodja svetovalske skupine Renzo Travanut, ampak izrazito politična. Nove mednarodne razmere (s potrebo po natančni opredelitvi "poosimskega obdobja") in konec razdobja široke razpoložljivosti izrednih finančnih sredstev terjajo po Travanutovem zatrdilu velike načrtovalne sposobnosti in politične inovacije; teh pa ni zapaziti v pobudah nanovo predlagane večine, razen tega se deželni politični sistem šibi zaradi odseljevanja politikov v parlament oziroma v krajevne ustanove.

Federico Vincenti 70-letnik

Federico Vincenti

Deželni predsednik Vsedržavnega združenja partizanov Italije (ANPI) Federico Vincenti praznuje danes svojo 70-letnico. Rodil se je namreč 11. januarja 1922 v Vidmu, kjer tudi živi. Med služenjem vojaščine leta 1941 je bil dodeljen mornarici na torpedovki "Giuseppe Sartoni", ki je spremljala konvoje proti afriški obali. Ob nemškem napadu na Sovjetsko zvezo junija 1941 se je z drugimi mornarji v Tarantu udeležil protifašistične manifestacije, med katero so se spopadli z nemškimi vojaki in oficirji. Zaradi tega je bil zaprt v Tarantu, po izpustitvi pa postavljen na "črno listo" v Brindisiju, na kateri so bili tudi drugi protifašisti, pa tudi slovenski in hrvaški mornarji. Končno ga je obsodilo na zaporno kazen še posebno vojaško sodišče.

Po kapitulaciji Italije se je v Brindisiju srečal s prvimi partizani, med katerimi je bilo poleg pripadnikov drugih južnoslovanskih narodov še največ primorskih in istrskih fantov. Pridružil se jim je in decembra 1943 prešel v vrste NOVJ. Sprva je bil skupaj s slovenskimi borci v III. prekomorski brigadi na Visu, potem v topniški enoti 26. dalmatinske brigade, končno pa je prešel kot strojni izvedenec v mornarico in se kot član posadke raznih patruljnih čolnov boril predvsem na območju srednjedalmatinskih otokov. Kasneje je bil kot strojnik dodeljen v tehnično sekcijo pomorskega poveljstva srednjega Jadrana v Zadru. V mornarici je dosegel čin mlajšega oficirja. Po vrnitvi v rodno Furlanijo v Videm je bil zaradi nepokorščine v italijanski vojski in pod obtožbo dezerterstva obsojen na daljšo zaporno kazen.

Kot član ožjega vsedržavnega vodstva ANPI, kot njegov predsednik za videmsko pokrajino in zadnjih deset let kot predsednik deželnega odbora ANPI, se je vedno in ob vsaki priložnosti zavzemal za vzdrževanje tovariških stikov in za sodelovanje med italijanskimi in slovenskimi ter jugoslovanskimi združenji bivših borcev NOB, zlasti pa mu je bilo vedno pri srcu sodelovanje med bivšimi borci obeh narodnosti v naših obmejnih krajih in skrb za skupne spomenike padlih v osvobodilnem boju. Prav tako je bil in je tudi danes na strani v Italiji živečih Slovencev in odločno in javno podpira zahteve po njihovi enakopravnosti na vseh področjih.

Posebej je treba omeniti v zadnjem času njegovo prizadevanje za uspeh nabiralne akcije med italijanskimi borci v drugih predelih države za obnovitev porušene partizanske bolnice Franja.

Za velik prispevek k razvoju sodelovanja med borčevskimi organizacijami obeh sosednih držav in za uresničitev ciljev NOB, je poleg drugih priznanj pred leti prejel visoko državno odličje SFRJ Red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem in plaketo ZZB NOV Jugoslavije, od italijanske države pa Vojaški križec za zasluge v partizanskem vojskovanju. Federico Vincenti je tudi avtor več publikacij na partizansko tematiko.

K lepemu življenjskemu jubileju naj mu gredo zato, tudi kot prijatelju slovenskih borcev, iskrene čestitke. (jk)

Še en predlog glede istrske avtonomije

Za zagrebško delovno srečanje vladnih predstavnikov Hrvatske, Slovenije in Italije o urejanju položaja manjšin so udeležene strani pripravile svoje predloge: Italija osnutek spomenice, ki povzema temeljne zahteve Unije Italijanov, glede slovenske manjšine pa se sklicuje na londonski sporazum in njegov posebni statut ter na obvezo vlade za sprejem zaščitnega zakona za Slovence v Italiji. Za Slovenijo italijanski predlog ni sprejemljiv, saj obravnava samo zaščito italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem, ne pa tudi slovenske v Italiji, so sodili v komisiji za mednarodne odnose slovenske skupščine. Predstavništvo Slovencev v Italiji v posebni spomenici terja aktivno vlogo v pogajanjih in sklepanju manjšinskega sporazuma med Italijo in Slovenijo.

Naštetim predlogom dodaja svojega tudi dr. Loredana Bogliun Debeljuh.

V javno razpravo ste ponudili svoj predlog temeljnih principov sporazuma o urejanju manjšinskega vprašanja. Je to vaš posebni predlog ali stoji za njim DDI - Istrski demokratski zbor?

To je moj osebni predlog - sem članica Unije Italijanov in se študijsko ukvarjam z etnično problematiko. Sem tudi v stranki Dieta democratica istriana in se zavzemam za regionalizacijo Istre.

Kakšno je osnovno izhodišče vašega predloga?

Izhajam iz predpostavke, da gre upoštevati celovito družbeno situacijo, katere del je tudi italijanska manjšina, in ustvariti pogoje, ki bi omogočali njen gospodarski in kulturni razvoj, hkrati pa tudi prisotnost njenih predstavnikov v organih politične oblasti povsod tam, kjer pripadniki manjšine živijo, torej v Istri in na Reki.

Predlagate torej regionalno avtonomijo s posebnim statutom. Kaj konkretno naj bi urejal?

Avtonomija Istre in poseben statut za mesto Reka bi omogočila lokalno administrativno in politično upravljanje celovite regionalne problematike - torej ne le vprašanj italijanske manjšine, temveč vseh prebivalcev v tem skupnem prostoru. Taka avtonomija dopušča svobodno uresničevanje regionalne identitete; pomenila pa bi oblikovanje skupščine in vlade, predsednika regije, skratka struktur, ki bi dopolnjevale republiške strukture Hrvaške in Slovenije. Izbrati bi seveda morali primeren odprt družbeni model, ki bi dopuščal odprt odnos Istranov italijanske narodnosti do italijanskega kulturnega prostora.

Mislite torej na vse prebivalce in ne le na pripadnike italijanske manjšine?

Vsekakor, položaj italijanske manjšine gre urejati znotraj celotnega položaja vseh v Istri. To je torej avtonomija!

Pomembno je tudi to, da manjšino delite v pet delov, po geografski razdeljenosti, in enake pravice predlagate tudi za nekdanje begunce?

Res je, podatki eksodusa sicer nikoli niso bili objavljeni. Govori se o 350 tisoč ljudeh, ki so zapustili te kraje in so zdaj poseljeni po vsem svetu, 70 tisoč bi naj jih živelo le v tržaški pokrajini. Rešitev tega vprašanja, zdaj starega že pet desetletij, bi pomenila vrnitev teh ljudi v domače kraje. Zato menim, da tudi to sodi v celovito problematiko urejanja manjšinskega vprašanja.

Svoj predlog ste ponudili v javno razpravo. Kaj pričakujete kot naslednji korak?

To je javna razprava. Moje odprto pismo je doživelo veliko odmevov, tudi zato, ker s predlogom dopolnjujem predlog Unije Italijanov. Ničesar ne jemljem, le dodajam konkreten, pragmatičen in zelo jasen predlog posebnega statuta avtonomije. Vse je odvisno od dobre volje posameznih držav. Menim, da je vendarle potreben tristranski sporazum, zato ker je Istra enotna regija, ki sega od Milj do Pulja in Opatije, vključena otoka Cres in Lošinj. Ljubljana in Zagreb pa hočeta ta enotni prostor razdeliti z mejo, ki jo že danes prebivalci boleče občutimo. S sporazumom bi nič ne izgubili, temveč le pridobili!

MIRJAM MUŽENIČ

O zaščiti okolja in parkov

Bocen hoče sam odločati

BOCEN — Bocenski pokrajinski odbor bo vložil pri ustavnem sodišču priziv proti državnemu okvirnemu zakonu o zaščitenih območjih št. 394 od 6.12.1991, ker da krni pristojnosti avtonomne pokrajine glede naravnega varstva, parkov in urbanistike. To ni uperjeno proti ciljem, ki si jih je zadal zakonodajalec, pravijo, temveč proti okoliščini, da okvirni zakon omogoča globlje poseganje državnih oblasti na področja, ki sodijo v izrecno pristojnost bocenske pokrajine.

Zakon dejansko omogoča Državi, da na lastno pest odpira nove naravne parke, saj naj bi imela pokrajina pri tem zgolj posvetovalno vlogo; Država utegne obiti njeno mnenje in kar razlastiti ustrezne površine. Okvirni zakon naj bi tudi krnil vlogo pokrajine pri upravljanju parka na Stelviu.

Trinkov koledar spet med nami

ČEDAD — *»Po daljšem presledku se v novi in sodobnejši obliki spet vrača med naše ljudi in njihove prijatelje, ki v matici in v zamejstvu z ljubeznijo in pozornostjo sledijo razvoju in krepitvi iskanja in potrjevanja istovetnosti beneškoslovenskega človeka, Trinkov koledar, eden važnejših spremljevalcev naše preteklosti in sedanjosti.« Tako piše Marino Vertovec v uvodu koledarja, ki je po šestle tnem zatišju spet obogatil stvarnost beneške pisane besede. Za njegovo izdajo je poskrbelo Kulturno društvo Ivan Trinko, založila pa ga je zadruga Lipa iz Špetra. Grafično opremo je oskrbel Pavel Petricig, uredniki so Mario Gariup (odgovorni urednik), Marino Vertovec, Lucia Trusgnach in Živa Gruden. Vsebina je raznolika in zanimiva. Uvodna beseda je Marina Vertovca, za voščila in sestavo je poskrbel Emil Cencig. V poglavje Naš mali svet so prispevali Ciril Zlobec (Kaj je Slovenija, kakšni smo Slovenci), Tomaž Pavšič (Prijateljska poslanica v Benečijo), Jožko Kragelj (Poslanstvo Trinkovega koledarja), Marijan Brecelj (Trinkovo gradivo o goriški gimnaziji Franceta Bevka), Živa Gruden (Kam gre naš jezik), Renzo Calligaro (Zgodovinski zapisi o cerkvi v Bardu) in Mario Gariup (Dipalja ves v Kanalski dolini). V poglavju Naši ljudje pišejo Pavel Petricig (Izgubili smo učitelja), Valentin Simonitti (iz SPBL), Graziella Dagna (O cerkvi sv. Jerneja), Valentin Z. Simonitti (Slovenci v Terski dolini) in Emil Cencig (Pre Mario Laurencig, čudoviti sin Benečije), v poglavju Naša beseda pa Izidor Predan (S strani Matajurja), Emil Cencig (Pesmi), Silvan Paletti (Pesmi), V.Č. (Vjernahti) in Emil Cencig (Berač in razbojnik).*

R. P.

Platnica Trinkovega koledarja

Koliko lahko še pozidajo Izolo in Piran?

PIRAN — Izolska občina s 493 prebivalci na kvadratni kilometer in piranska občina s 372 prebivalci na kvadratni kilometer sodita med šest ali sedem najgosteje naseljenih slovenskih občin. Gosteje kot izolska občina sta naseljeni le ljubljanski občini Bežigrad in Center, gosteje kot piranska občina pa so poleg omenjenih treh še dve ljubljanski (Moste-Polje in Šiška) ter mariborska občina. To pomeni, da sta dve obmorski občini poseljeni že pretirano, kar je toliko bolj presenetljivo in neugodno, ker obe v dokajšnji meri razvijata turizem in računata, da bosta od tega turizma lahko bolje živeli.

To velja še toliko bolj za piransko občino, ki ob normalnih letinah poleg stalnih prebivalcev v turističnih objektih gosti več kot 250 tisoč turistov, oziroma ustvari čez 1,1 milijona turističnih prenočitev. Takšna gneča pa preprosto pomeni tudi dokaj močno obremenitev prostora. Iz trendov, ki jih je seznati v svetovnem turizmu, pa je mogoče razbrati, da sodobni turisti izbirajo vse več takih ciljev, ki so v ekološkem pogledu kar se da bolj neoporečni. Prevelika gostota prebivalstva in turistov bi se glede na take ugotovitve znala prej ali slej obrniti proti turističnim interesom, ki jih gojijo prav v piranski občini. Tako se zdi več kot nerazumljivo dejstvo, da mnogi nosilci turističnega razvoja piranske občine še zmeraj menijo, da bodo razvoj lahko dosegli le z izredno živahno zidavo novih turističnih zmogljivosti.

Načrti, ki jih pripravljajo, predvidevajo več tisoč novih turističnih ležišč. Nedavno so celo sprejeli osnutek zazidalnega načrta, ki sredi Portoroža predvideva nov velik hotel s 350 ležišči. Ker bo šlo za razkošen hotel, bo verjetno terjal skoraj 200 novo zaposlenih, urediti bodo morali toliko in toliko več parkirišč in končno celo povečati plažo tako, da bodo zasipali morje. S tako logiko zasipavanja morja bodo lahko nadaljevali, dokler bo še kaj morja, ki bi ga Slovenija lahko verjetno v litrih izmerila. Ob vsem tem ostajajo hoteli nezasedeni in zaprti, pa tudi morje, ki so ga zasuli pod polotokom Sečo že pred več leti, še zmeraj ni dočakalo urejene plaže. Namesto nje štrli iz vode le zanemarjen kup blata in skal. Takega uničevanja prostora pa si v občini, ki je življenjsko odvisna od njega, ne morejo privoščiti.

BORIS ŠULIGOJ

Odprtje sodnega leta v Furlaniji-Julijski krajini s poročilom tožilca Malteseja

Porast kriminala in sodni kaos

Polom, gromozanski polom! Bankrot italijanskega sodstva! Tako so italijanski vsedržavni in krajevni časopisi pisali včeraj ob uradnem vsedržavnem odprtju sodnega leta v Rimu. Ob tako hudih ocenah bi bilo povsem nemogoče in nerealno, ko ne bi val italijanske kalne sodne vode zapljuskal vse do nas, saj spada Furlanija-Julijska krajina — kljub geografski oddaljenosti — konec koncev v skupni vsedržavni sodni kotel. Pri nas sicer ne gre opaziti razrasta organiziranega kriminala v tako hudi meri, kot se na primer dogaja na Jugu, a delovanje sodstva in »upravljanje« pravice je tudi v tej najbolj vzhodni italijanski deželi sila težko in problematično.

Prav o teh težavah je na včerajšnjem odprtju sodnega leta v Trstu v svojem izčrpnem poročilu spregovoril javni tožilec pri tržaškem prizivem sodišču Domenico Maltese. Odprtje je bilo — kot ponavadi — slavnostno, s sodniki v škrlatno rdečih in odvetniki v turobno črnih togah, s predstavniki krajevnih upravnih, vojaških in verskih oblasti v prvih vrstah, a ob kričeči odsotnosti političnih zastopnikov.

Ob poslušanju tržaškega javnega tožilca se je vsilil vtis, kot da bi hotel Maltese nadaljevati izvajanja vsedržavnega javnega tožilca. Kritično se je lotil vprašanja odnosov med višjim sodnim svetom in predsednikom republike, prav tako kritičen je bil do ustanovitve enotnega javnega tožilstva, ki bi po njegovem mnenju privedla prej do zmede kot do pozitivnih rezultatov v boju proti organiziranemu kriminalu. Zelo ostre so bile njegove pripombe na račun novega zakonika o kazenskem postopniku. Dobri dve leti po njegovi uvedbi ni izpolnil pričakovanj, prav nasprotno. Maltese je svoje tolmačenje podkrepil z nekaterimi dovolj zgovornimi statističnimi podatki iz naše dežele, ki se nanašajo na obravnavano obdobje od 1. julija 1990 do 30. junija lani. Krajši sodni postopek, ki naj bi pospešil delo na sodnijah in razredčil vrste še neizvedenih procesov, je prej izjema kot pravilo. Na preturah so izkoristili možnost tega postopka le v 40 primerih od skupno 5.464 procesov, na kazenskih sodiščih v 59 primerih od skupnih 1520 procesov. Ta dva podatka kažeta, da so bila predvidevanja zakonodajalca postavljena na glavo. Ob sprejetju novega zakonika o kazenskem postopniku so politiki zagotavljali, da se bo 95 odstotkov procesov izteklo po krajšem postopku, resnica pa kaže povsem obratno sodno sliko.

Nezadostno število sodnikov predstavlja že dolgo vrsto let verjetno najbolj bolečo točko tukajšnjega sodnega stroja. Lani je delovalo sodstvo v F-JK le s tričetrt predvidene moči (s 25 odstotkov sodnikov manj od predvidenih). Na tržaškem prizivnem sodišču deluje 9 sodnikov od predvidenih 13, na sodišču 7 do predvidenih 17. Na tržaški preturi je bilo leta 1963 13 pretorjev, lani jih je bilo manj kot polovico, šest. Nič čudnega, če je treba na preturi za delo čakati na obravnavo dve leti ali pa celo še več.

Še hujše je na tržaškem sodišču za mladoletne. Sodišče je v zadnjem letu »izgubilo« še dva sodnika, tako da ga sedaj pred »stečajem« rešuje le še sam predsednik.

Prav sodniku za mladoletne je javni tožilec Maltese namenil vrsto pohvalnih besed: izredno se je angažiral ob prihodu hrvaških prebeglih otrok s tamkajšnjih bojišč, nanj je padlo vse breme koordinacije v korist potrebnim, in to delo je sodnik — kljub hudim delovnim razmeram — odlično opravil.

Maltese je v poročilu sintetiziral statistične podatke o številu kaznivih dejanj in prekrškov, o katerih smo že pisali pred dnevi. Danes naj ponovimo, da je bilo v zadnjem letu opaziti naraščanje zločinov (umorov, poskusov umora, ropov), ki pa je še vedno globoko pod vsedržavnim povprečjem. Organiziranega kriminala ni, razen nekaterih primerov v pordenonski pokrajini; prav tako terorizma. Zaskrbljenost vzbuja porast uživanja mamil, kljub temu pa je naša dežela prvenstveno še vedno prehodna etapa na poti mamil na druga vsedržavna in mednarodna razpečevalna tržišča.

To relativno kriminalno umirjenost Furlanije-Julijske krajine je v svojem kratkem posegu podčrtal tudi predstavnik Višjega sodnega sveta, ki je dejansko ponovil tisto, kar je bil pred njim že povedal javni tožilec, medtem ko je predstavnica ministrstva za pravosodje s svojim naštevanjem zakonov in zakonskih osnutkov, ki jih je (oziroma jih še bo) parlament odobril na področju pravosodja, hotela prepričati prisotne, kako zelo italijanski politični možje skrbijo za sodstvo. Škoda le, da so jo pred tem že demantirale številke, ki jih je iznesel javni tožilec Domenico Maltese.

Na slikah (foto Magajna) **levo javni tožilec Maltese med slavnostnim govorom, zgoraj pa dvorana porotnega sodišča med včerajšnjim uradnim odprtjem sodnega leta.**

V Centru za teoretsko fiziko

Natrpan spored znanstvenih seminarjev

V Mednarodnem centru za teoretsko fiziko pri Miramaru se je včeraj zaključil štiridnevni seminar o dinamični polverizaciji v jedrski fiziki in o elementarnih delcih. Seminar, ki se ga je udeležilo kakih sedemdeset strokovnjakov, povečini iz držav tretjega sveta, je dejansko pomenil uvod v znanstveno sezono miramarske ustanove, ki spada, kot znano, pod dunajsko Agencijo za jedrsko fiziko - AIEA.

Že pred koncem meseca, točneje 27. januarja, bo na vrsti nov seminar, posvečen aktualnim vprašanjem laserske tehnologije in optičnih vlaken, sledila pa bo vrsta srečanj in simpozijev, posvečenih najrazličnejšim znanstvenim strokam, med drugim medicini ter raznim aspektom življenja na Zemlji in v atmosferi. Tako bo od 2. do 27. marca na sporedu simpozij o nevrofiziki, od 22. do 24. aprila seminar o vlogi znanosti v tehnološkem razvoju in gospodarskem napredku, od 4. do 8. maja pa mednarodna konferenca o izvoru in kemijskem razvoju življenja. Za isti mesec napovedujejo tudi srečanje o ciklonih v Sredozemlju.

Avgusta bo v miramarskem centru govor o klimi, njenih spremembah in meteoroloških predvidevanjih, septembra pa bo na vrsti četrta mednarodna konferenca o uporabi fizike v medicini in biologiji. Istočasno se bo odvijal tudi simpozij o metodah in eksperimentalnih tehnikah v biologiji. Oktobrska srečanja bodo posvečena mikroprocesorjem in njihovi uporabi v fiziki ter o metodah preučevanja spodnje in zgornje atmosfere, novembra pa o radiacijah, ki jih povzroča sinhrotron.

V pozdravu avstrijski konzul Birbaum govoril predvsem o mednarodnih dogodkih

Voščila diplomatskega zbora prefektu

Tudi ob tokratnem prestopu v novo leto, pa čeprav smo v leto 1992 vstopili že pred dobrimi desetimi dnevi, se je na tržaški prefekturi obnovil prijeten običaj izmenjave voščil med predstavniki italijanske vlade v deželi in diplomatskim zborom. Tokrat je bil prvič gostitelj ostalih prefektov, številnih diplomatskih predstavnikov drugih držav (med temi je sicer še največ častnih konzulov) v Trstu, novinarjev in seveda funkcionarjev ustanove, ki ji načeluje, novi prefekt in vladni komisar Sergio Vitiello.

V imenu diplomatskega zbora je na včerajšnji krajši svečanosti govoril dekan diplomatov Günther Birbaum, sicer avstrijski konzul v Trstu **(na sliki M. Magajne med včerajšnjim pozdravom).** Avstrijski diplomat se je predvsem zadržal ob mednarodnih dogodkih in poudaril, da ga le-ti istočasno navdajajo z občutki zadovoljstva in zaskrbljenosti. Zadovoljstvo gre pripisati dejstvu, da se je vse več držav v Evropi podalo na pot demokratizacije. Vendar pa je po dveh letih evforije začutiti med ljudmi znake upravičene zaskrbljenosti, ki jo predvsem narekujejo vojna žarišča. Po letu 1945, je dejal predstavnik Avstrije v Trstu, je namreč na evropskih tleh ponovno vojna.

Opozoril je še na bliskovite spremembe, do katerih prihaja, pohvalil vlogo Italije v mednarodnem kontestu in podčrtal, da se preko diplomatskega zbora neprestano razvijajo stiki med državami. Prefekt Vitiello je pritrdil njegovim besedam, pridal pa je, da so stiki med posameznimi državami, ki so seveda različnih obsegov in tudi vsebin, odraz prizadevanj za mir. V okviru prepletanja raznoterih stikov, ki jih spodbujajo Italija in razni mednarodni organizmi, pa lahko Trst odigra zelo pomembno vlogo.

Sergiu Vitiellu so med drugim izročili tudi nov zbornik diplomatskega zbora, iz katerega med drugim izhaja, da sta samo avstrijski in jugoslovanski predstavnik »prava« konzula. Ostali so namreč častni konzuli, kar pomeni, da delujejo prvenstveno na gospodarskem področju. Včerajšnjega sprejema se je udeležil tudi jugoslovanski konzul v Trstu Jože Šušmelj, ki je dejal, da do mednarodne ureditve statusa držav, ki so nastale na območju bivše Jugoslavije, konzulat opravlja v glavnem vlogo »servisa« za vse, ki nujno potrebujejo razne dokumente in podobno.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV
prireja ob začetku sezone 1992 srečanje s predsednikom slovenske vlade
LOJZETOM PETERLETOM
Peterlinova dvorana, Donizettijeva 3 - Trst
Ponedeljek, 13. t. m., ob 20.30

RIGU01/2A
Rigutti confezioni
RAZPRODAJA OB KONCU SEZONE
Ul. Mazzini 43 TRST Ul. Giulia 75
Obv. občini

Dolgoletnega predsednika Alviseja Barisona je zamenjal Elio Tafaro

Zamenjava na čelu Turistične ustanove

Na čelu Podjetja za turistično promocijo Trsta, kot se po novem imenuje bivša Turistična in letališčarska ustanova, je prišlo do zamenjave. Alvise Barison, ki je to ustanovo vodil celih osem let in pol, odhaja na nov položaj, zamanjal pa ga je Elio Tafaro, 56 let, demokristjan, ki si je veliko izkušen na turističnem področju nabral kot odgovoren za Študentski turistični center in za mladinski hotel pri Miramaru.

Na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu ustanove v Ul. s. Nicolò je Barison opravil kratek obračun svojih dolgoletnih izkušenj in spomnil, da je tržaška turistična ustanova finančno trdna (njeno nepremičninsko imetje znaša preko 5 milijard lir) in poslovno uspešna. Trst mora po njegovem nadaljevati po poti razvijanja kvalitetnega turizma, predvsem kongresnega, za kar ima vse pogoje. Novi predsednik Tafaro, ki bo v kratkem sklical novi upravni svet ustanove, mu je v celoti pritrdil, pri čemer pa je poudaril tudi pomen mladinskega turizma. Trst bi poleg tega po njegovem lahko postal tudi izhodišče turističnih potovanj v Italijo za turiste iz vzhodnoevropskih držav.

Na sliki (foto Magajna) **Barison (stoje) in Tafaro med včerajšnjo tiskovno konferenco.**

Perelli in Carbone predstavila izid telefonske sondaže

Trst podpira prizadevanja socialistov za drugačen odnos Dežele do mesta

Trst se ogreva za Carboneja oziroma nedvomno podpira prizadevanja socialistične stranke, da bi glavno mesto dežele v novi deželni vladi imelo večjo oziroma primerno težo. Takšno oceno o precej neobičajni telefonski sondaži o »priljubljenosti Carboneja«, ki jo je pred dnevi sprožil tajnik tržaške federacije PSI Alessandro Perelli, sta na včerajšnji tiskovni konferenci novinarjem posredovala pobudnik, se pravi omenjeni tajnik tržaške federacije PSI, in prizadeta stranka, se pravi deželni odbornik Gianfranco Carbone. Iz telefonskega izkazovanja zaupanja Carbone sicer ni izšel kot absolutni zmagovalec, saj je izid telefonskih klicev 2851 za in 2831 proti (poveritvi odgovornosti Carboneju v novi deželni vladi).

Vendar to po mnenju Perellija in Carboneja - ki med drugim odločno zagovarjata uporabo vseh tehnoloških inovacij in novih prijemov v povezovanju volilcev s strankami - ni bistvenega pomena. Pomembno je, da se je toliko Tržačanov odzvalo vabilu in se izreklo o odnosu deželne vlade do mesta oziroma, da je izpovedalo svoje nezadovoljstvo nad obstoječimi razmerami.

Samo tarnanje pa seveda tudi ne privede nikamor - je ugotovil Carbone - zato je treba tudi povedati, česa si želimo oziroma kaj hoče Trst od Dežele. Posluževanje možnosti izražanja »ljudske volje«, ki so jo ponudili tržaški socialisti (naj še enkrat opozorimo, da so interesenti lahko poklicali na različni številki, če so bili za oziroma proti Carbonejevi kandidaturi, račun za klice pa je v obeh primerih krila stranka, ki s podatki o računu včeraj sicer ni postregla), pa je

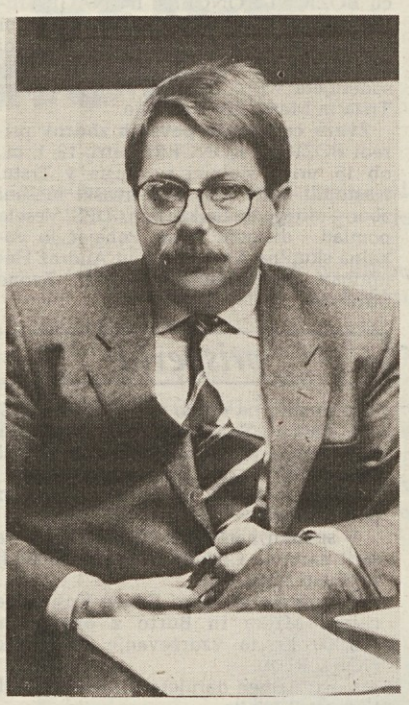

Gianfranco Carbone

po oceni prizadetih dokaz, da Trstu ni samo do protestiranja, temveč tudi do konkretnih pobud.

Naj to pomeni, da bo PSI tudi na osnovi »telefonske bitke« zahtevala podpredsedniško mesto v deželni vladi? Vsekakor bo stranka to zahtevala, je zagotovil tržaški tajnik Perelli; nikjer pa ne piše, da kandidat je ali da mora biti Carbone, je pribil dotični. O kandidaturah se bo izrekal deželni odbor stranke, in to v kratkem, vsekakor pa pred srečanjem z drugimi strankami, ki naj bi bilo 21. januarja. Pri tem ne gre pozabiti, je še rekel Perelli, da bo novi predsednik deželne vlade Videmčan, predsednik sveta pa iz Pordenona in da ima torej Trst vso pravico, da zahteva podpredsedniško mesto v vladi. V tem naj bi se tokrat spojile težnje Trsta in socialistične stranke.

Glavno težišče prizadevanj mora biti graditev bodočnosti, je mirno, vendar odločno dejal Carbone. Zato pripombe dosedanjega predsednika deželne vlade Biasuttija, češ da je Carbonejevo prebujanje nekoliko pozno, niso osnovane, kajti scenarij se je medtem spremenil. Vsekakor pa tudi v prejšnji igri-bitki med Trstom in Vidmom ne pade vsa krivda na furlansko stran, saj ima svoj delež pri tem tudi Trst, ki se je izkazoval predvsem z nenehnim tarnarjem in z neaktivnostjo.

»Kaj pa Carbone in njegovo županovanje v Trstu?« je še zanimalo radovedne novinarje. Na tem ni nič, vsekakor pa vsega ne gre jemati v tako ozkem vidu osebnega uveljavljanja posameznega politika, sta ugovore novinarjev zavrnila Perelli in Carbone.

Vsekakor pa veliko ljudi v stranki in zunaj govori, da je »telefonska bitka za ali proti Carboneju« v bistvu odraz prizadevanj za osebno uveljavitev, ne pa za utrditev vloge stranke. Včerajšnje tiskovne konference dvojice Perelli-Carbone, ki si v zadnjem času nista bila vselej edina v ocenah in pobudah, se je namreč kot gledalec udeležil tudi član pokrajinskega vodstva PSI Arnaldo Pittoni, ki ima na »igranje s telefonom« veliko pripomb. Predvsem pa pravi, da v stranki prihaja vse preveč do izraza želja po osebnem uveljavljanju, ki stranke same nikakor ne krepi. *(bip)*

Prekinjena zadnja seja skupščine ACT

Slovenščina buri duhove tudi v prevoznem podjetju

Tudi v skupščini Konzorcijskega podjetja za prevoze ACT je raba slovenščine marsikomu trn v peti, tako da se dogaja, da na skupščini ne razpravljajo toliko o občutljivem vprašanju vse prej kot zadovoljive službe tržaškega mestnega prevoza, kolikor o tem, ali smejo člani skupščine govoriti v materinem jeziku ali ne. Vprašanje bi se pravzaprav sploh ne smelo postavljati, saj pravilnik ACT to pravico izrecno predvideva, vselej pa se najde kdo, ki ga znova in znova vleče na dan in s tem dejansko onemogoča redno delovanje tega organa.

Tako se je zgodilo tudi na zadnji seji skupščine ACT, ki je bila prekinjena zaradi nesklepčnosti, potem ko je misovski predstavnik Maccan zapustil sejo iz protesta, ker je predstavnik Slovenske skupnosti prof. Stefančič spregovoril v slovenščini.

Sicer je bilo vprašanje slovenščine v ospredju že na začetku seje ob branju zapisnika s prejšnjega zasedanja skupščine. Zastopnik MSI je namreč zahteval razveljavitev nekega sklepa, ker je prof. Stefančič svojo glasovalno izjavo formuliral v slovenščini. Maccan se je pri tem skliceval na dejstvo, da na seji ni bilo uradnega prevajalca, pač pa je prevajal neki uslužbenec ACT. Drugi člani skupščine se s tako interpretacijo seveda niso strinjali in »incident« je bil tako vsaj začasno rešen.

Toda kmalu zatem se je spet zataknilo. Govor je bil o objavi deplianta, ki bi porabnikom mestnih avtobusov orisal storitve, ki jih nudi prevozno podjetje. Ko je prof. Stefančič posegel v razpravo, da bi predlagal, naj bi depliant objavili tudi v slovenskem jeziku - to pa je seveda storil v materinščini - je Maccan vstal in jezno zapustil dvorano. Ker pa je bilo do takrat prisotno komaj zadostno število svetovalcev, je postala seja skupščine z njegovim odhodom nesklepčna, tako da jo je moral predsednik prekiniti.

Sicer pa manjšina ne uživa prevelikih simpatij niti v vrstah večine, ki upravlja prevozno podjetje. Že na prejšnji seji so nekateri svetovalci oporekali, ker je upravni odbor dal objaviti letni obračun ustanove samo v Piccolu, ne pa v drugem italijanskem dnevniku in še manj seveda v Primorskem dnevniku. Proti takemu ravnanju so posegli predstavniki Slovenske skupnosti, Socialistične stranke, Demokratične stranke levice in Zelene alternativne liste. Večina se je takrat obvezala, da bo te ugovore upoštevala, kmalu nato pa so razpis nekega natečaja ACT spet dali v objavo samo italijanskemu dnevniku.

»Zdi se mi, da smo še vedno v kameni dobi,« je potek dogodkov komentiral predstavnik Zelene alternativne liste v skupščini ACT Maurizio Bekar. »Rušijo se zidovi in komunistični režimi, Jugoslavija razpada, v Trstu pa se petstrankarska koalicija še vedno boji priznati, da v superitalijanskem Trstu živijo tudi taki, ki jim je materin jezik slovenščina. Na opoziciji pa MSI dela iz tega zgolj jezikovnega podatka svojo glavno politično bitko. To je dokaz pomanjkanja prave politike in volje do upravljanja sedanjosti in tudi prihodnosti.«

Tudi slovenski socialisti se pripravljajo na volitve

Tržaška slovenska komisija PSI je svoj prvi letošnji sestanek, ki je bil pretekli četrtek na pokrajinskem sedežu stranke, posvetila v prvi vrsti vprašanjem v zvezi z upravnimi in političnimi volitvami, nato pa se je z razpravo dotaknila še niza aktualnih vprašanj, ki zadevajo predvsem našo skupnost.

Pri prvi točki so člani komisije poudarili nujnost čimvečjega volilnega angažiranja slovenskih članov stranke, čeprav si seveda niso skrivali težav, s katerimi se bodo morali spoprijeti za izvolitev slovenskih kandidatov. To še posebno velja za volitve v tržaški občinski svet, kjer bi bila prisotnost slovenskega socialističnega svetovalca ne samo dobrodošla, ampak neobhodna. Glede na izkušnje ob zadnjih volitvah, ko ni bil za Občino izvoljen noben Slovenec na listi PSI, se bo tokrat - kot je bilo poudarjeno v razpravi - potrebno še posebej angažirati, in to ne samo na ravni slovenske komponente, ampak vse pokrajinske federacije. V razpravi je bilo opozorjeno tudi na pomen slovenskih kandidatov za rajonske svete, še zlasti na Krasu, kjer igrajo danes slovenski socialisti odločno premajhno vlogo.

V drugem delu razprave pa je kot rečeno tekla beseda o aktualnih vprašanjih naše narodne skupnosti s posebnim ozirom na krizo nekaterih osrednjih manjšinskih institucij, na novonastali položaj v Stalnem slovenskem gledališču in na razmere v naših sredstvih javnega obveščanja. Slovenska komisija je izrazila tudi vso podporo skupni spomenici o reševanju našega manjšinskega vprašanja, pri čemer je bilo slišati tudi predlog, da bi slovenski socialisti s tem v zvezi zaprosili za srečanje z zunanjim ministrom De Michelisom.

Uspehi železniške policije v boju proti trgovanju z ukradenimi vozili in orožjem

Železniška policija v Trstu je včeraj objavila obračun svojega dela v letu 1991, za katerega lahko na osnovi statističnih podatkov ugotovimo, da je bilo zelo intenzivno. Aretirala je namreč kar 65 oseb, od katerih jih je 60 zalotila neposredno pri kaznivem dejanju, 5 pa na osnovi nalogov sodne oblasti. Sama pa je sodstvu prijavila 177 oseb, odgovornih za 317 odkritih kaznivih dejanj.

V okviru specifičnih služb, ustanovljenih za preprečevanje pojava mednarodnega prekupčevanja z ukradenimi avtomobili, je železniška policija zasegla kar 65 vozil precejšnje komercialne vrednosti, ki so bili namenjena na ilegalna tržišča Bližnjega vzhoda in vzhodne Evrope. Agenti železniške policije so aretirali ali prijavili sodnim oblastem 70 oseb, ki so jih zalotili za volanom ukradenih avtomobilov, ali ki so bile kakorkoli vpletene v prekupčevanje. Preko Interpola ali z neposrednimi stiki pa je železniška policija posredovala nemškim in švicarskim kolegom pomembne informacije in indice, ki so omogočili razkrinkanje treh kriminalnih organizacij, delujočih v njihovih državah.

Pomembne rezultate je železniška policija dosegla tudi na področju preprečevanja ilegalnega prehajanja meje. Med poostrenimi kontrolnimi akcijami so agenti zajeli 1.416 ilegalnih pribežnikov iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti, med katerimi je bilo tudi 37 njihovih »vodnikov«, ki so jih agenti seveda aretirali oziroma na svobodi prijavili sodnim oblastem, njihova prevozna sredstva pa po odredbi sodstva zaplenili.

V zvezi z oboroženim konfliktom v Jugoslaviji oziroma na Hrvaškem se je močno povečal tudi nezakoniti promet z orožjem, zaradi česar je tržaška železniška policija v sodelovanju s carinskimi organi močno poostrila nadzor. Ta je obrodil zaplembo velike količine vojaškega in navadnega orožja in streliva ter aretacijo oziroma prijavo 11 tujih državljanov, ki so orožje prevažali.

Na osnovi specifičnih zakonskih določil je železniška policija lani na mejnih prehodih zavrnila skupno 13.319 tujcev, 3.627 pa jih je izgnala iz Italije. Operativno je izvedla je tudi ekstradikcijo dveh tujih državljanov.

Če te podatke primerjamo s tistimi iz triletja 1987-89, lahko ugotovimo občutno povečanje obsega kaznivih dejanj in skoraj podvojitev števila aretiranih povzročiteljev teh dejanj. Zaznavno se je povečalo tudi število ilegalnih prehodov meje v tržaški pokrajini, z njimi pa seveda obseg kriminalne dejavnosti plačanih vodičev. K temu je treba sicer dodati, da se je zaradi vojne na Hrvaškem v zadnjih mesecih lanskega leta število ilegalnih prehodov meje občutno znižalo.

Glede nezakonitega prometa z orožjem pa primerjave niso mogoče, saj je ta pojav povezan prav z omenjenim oboroženim konfliktom, medtem ko za prekupčevanje z ukradenimi avtomobili tudi velja zelo občutno povečanje. Vzroke za razširitev tega pojava gre pripisati v prvi vrsti političnim spremembam v državah vzhodne Evrope, kjer so so odprla nova ilegalna tržišča za tovrstno blago, ki je bilo prej namenjeno izključno na Bližnji vzhod.

Nedvomno zavidljive rezultate, ki jih je železniška policija v naši pokrajini zabeležila v lanskem letu - zaključuje njeno tiskovno sporočilo - gre nedvomno pripisati predvsem visoki stopnji specializacije, ki si jo je pridobilo nadzorno osebje železniške policije, službujoče na mejnih prehodih v tržaški pokrajini.

Novi oddaji Radia Trst A za najmlajše poslušalce

Uredništvo otroških in mladinskih oddaj na Radiu Trst A je v tem trimesečju najmlajšim poslušalcem pripravilo dve novi tedenski oddaji.

Ob ponedeljkih lahko sledijo oddaji v živo »VESELO NA OTROŠKEM VALU«, ki jo od 14.10 do 15. ure vodi Loredana Gec ob sodelovanju Tatjane Oletič Kravos. Mladi gostje v studiu, vprašanja, uganke, glasba in seveda nagrade - vse to so privlačne sestavine te zabavno-poučne oddaje, pri kateri lahko sodelujejo in tekmujejo za nagrado tako mladi »telefonisti« kot dopisniki.

Vsak petek ob 14.10 pa je v okviru Otroškega kotička na sporedu oddaja iz novega niza »PRAVLJICE, PRAVLJICE, PRAVLJICE...«, ki ga piše Meri Ozbič. Avtorica želi z oddajo otroke zabavati, obenem pa tudi spodbuditi njihovo domišljijo. Branju pravljic sledijo navodila za sodelovanje: ali naj odgovorijo na vprašanja, ali nadaljujejo pravljico, spremenijo zaključek ipd. Najbolj izvirni prispevki bodo nagrajeni.

Obe oddaji sta primerni za osnovnošolce, zato uredništvo toplo vabi k sodelovanju otroke in njihove učitelje, starše pa, da jih k temu spodbudijo.

Dorica Žagar

Od danes bo mejni prehod pri Plavjah spet odprt za promet

Mejni prehod druge kategorije pri Plavjah v miljski občini bodo danes spet odprli za promet. Prehod so zaprli pred nekaj meseci zaradi del za postavitev vodovodnih cevi, ki so onemogočila promet po cesti do prehoda. Tržaška obmejna policija je včeraj sporočila, da je cesta spet prevozna in bodo zato mejni prehod danes ponovno odprli.

Podatki o zraku

Tržaška Krajevna zdravstvena enota je včeraj sporočila, da onesnaženost zraka v mestu niti v sredo, 8.t.m., ni presegla meja, ki jih določajo standardi o kakovosti zraka. To se ni zgodilo ne na središčnem Goldonijevem trgu, ne na ostalih treh merilnih točkah v industrijski coni.

V vrsti prometnih nesreč najresneje ranjen vespist

Tržaški reševalci so imeli včeraj polne roke dela, k čemur je nedvomno največ prispevalo deževno vreme. Tako so samo rešilci Rdečega križa morali več kot desetkrat odhiteti na prizorišča prometnih nesreč, med katerimi je bila najhujša nezgoda vespista v križišču med ulicama Grego in Brigata Casale. Zgodaj popoldne je namreč prišlo do trčenja med fiatom 128, ki ga je upravljal 21-letni Andrea Cancian, in vespo, na kateri se je peljal 42-letni Mario Bussan iz Ul. Lascovich 4 in ki je pri padcu poleg drugih poškodb dobil tudi lobanjski pretres. Nezavestnega so ga prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so si zdravniki pridržali prognozo.

Izkupili so jo tudi trije pešci, med katerimi se je najhuje poškodovala 56-letna upokojenka Licia Bullo, ki jo je v Drevoredu Sanzio, kjer tudi stanuje, podrl avtomobil. Potolkla se je po vsem telesu in dobila več kostnih zlomov, povrhu pa je tudi začasno izgubila spomin. Pri supermarketu PAM na Drevoredu Campi Elisi se je ponesrečila 69-letna peška Giustina Collini, ki jo je podrl fiat 500, za katerega volanom je sedela Lucia Riosa, medtem ko je 25-letnega Alexandra Brischia iz Kontovelske ul. 55 na Trgu Tommaseo povozil volskwagen medtem, ko je fant prečkal cesto po zebrastem prehodu. Collinijeva se bo zaradi zloma stegnenice zdravila 40 dni, fant pa bo okreval v dveh tednih.

Verska skupnost sv. Vincencija in pevski zbor izražata sožalje Eldi Tomšič in svojcem ob smrti očeta Bruna.

Knjigovodski obračuni poslovanja kmetijskih podjetij v minulem letu

Na začetku novega leta so kmetijska podjetja dolžna polagati knjigovodski obračun poslovanja v minulem letu glede na obveznosti do davka IVA. Pri tem je važno predvsem, koliko je znašal promet oziroma kosmati dohodek podjetja. Če je kosmati dohodek presegel vrednost 10 milijonov lir, je kmet dolžan do konca januarja to sporočiti pokrajinskemu uradu IVA, v novem tekočem letu pa mora izdajati spremne listine in fakture za prodano blago in vsekakor voditi vse predpisane registre poslovanja, ali z drugimi besedami, voditi mora knjigovodstvo.

Kdor ne preseže 10 milijonov lir kosmatega dohodka, je oproščen izdajanja faktur in vodenja knjigovodstva, mora pa oštevilčiti in hraniti račune nakupov za dobo desetih let. Vsekakor pa se lahko tudi tisti, ki niso presegli letnih 10 milijonov lir kosmatega dohodka, odločijo za vodenje knjigovodstva.

Presežek 10 milijonov lir kosmatega dohodka in vodenje knjigovodstva kmetijskih podjetij ni podvrženo nobenemu dodatnemu obdavčenju.

Vsi tisti, katerim vodi knjigovodstvo Kmečka zveza, so naprošeni, da najkasneje do 15. t.m. prinesejo v urade KZ vse prodajne in nakupne fakture ter register inkasov za zaključek knjigovodstva za leto 1991.

Danes na Općinah tečaj akupresure

V Prosvetnem domu na Općinah se začenja danes dvodnevni tečaj conske masaže, akupresure, ki ga vodi prof. Helena Bizjak. Tečaj se bo začel danes ob 15. uri in bo trajal do 20. ure, nadaljeval pa še jutri od 8. do 13. ure.

Gre že za drugi tečaj, ki ga prirejajo na Općinah, ki je posvečen metodam zdravljenja z bioenergijo, to je z že starim načinom zdravljenja raznih obolenj, kot je na primer kitajski način. Namen tečaja je s praktičnimi vajami dvigniti raven življenjske energije in tako ohranjati zdravje in mladostno počutje.

Vse, ki se bodo tečaja udeležili, opozarjamo, da morajo imeti s seboj trenerko, telovadne copate in talno blazino. (nl)

Intenzivni tečaj ruskega jezika

Kulturno združenje Italija - Sovjetska zveza obvešča, da so odprta vpisovanja v intenzivni tečaj ruskega jezika. Vodil ga bo profesor Oleg Janowski, potekal pa bo na osnovi zelo sodobne pedagoške metode.

Tečaj ruščine se bo začel v torek, 14. januarja in bo trajal približno mesec dni. Tečajniki, ki bodo pozitivno prestali zaključni izpit, bodo imeli možnost vpisa v drugi letnik učenja ruskega jezika, ki ga bo priredila ista organizacija. Tečaj prof. Janowskega bo potekal dvakrat tedensko ob torkih in ob petkih od 19. do 21. ure.

Vse informacije nudi tajništvo Združenja v Ul. Genova 23, 2. nadstropje, in sicer vsak delavnik od 17. do 20. ure, razen ob sobotah, ko posluje od 10. do 12. ure (tel. 363880).

kino

ARISTON - 17.30, 22.00 **Mississippi Masala**, r. Mira Nair. 0.15 **The Commitments**, r. Alan Parker.

EXCELSIOR - 15.00, 22.15 **Terminator 2 - Il giorno del giudizio**, i. A. Schwarzenegger.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.00, 22.00 **Lanterne rosse**, r. Zhang Yimou.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 **Vacanze di Natale '91**, kom., i. C. De Sica, A. Sordi, E. Greggio.

NAZIONALE II - 16.00, 22.15 **Pensavo fosse amore, invece era un calesse.**

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Donne con le gonne**, r.-i. F. Nuti, I. Gastone Moschin.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.20 **Donne con le gonne**, r.-i. F. Nuti, i. Gastone Moschin.

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 **Robin Hood, il principe dei ladri**, pust., i. Kevin Costner.

MIGNON - 16.00, 22.00 **Bianca e Bernie nella terra dei canguri**, risani film, prod. Walt Disney. Po filmu bodo predvajali risanko **Il principe e il povero**.

EDEN - 15.30, 22.10 **Il vizio di Baby Pozzi e l'ingordigia di Ramba**, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.10 **Johnny Stecchino**, i. Roberto Benigni.

LUMIERE - 16.00, 22.15 **Barton Fink**, r. Joel Coen, i. John Turturro.

ALCIONE - 16.30, 22.00 **Fino alla fine del mondo**, r. Wim Wenders, i. William Hurt, Solveig Dommartin, Jeanne Moreau.

RADIO - 15.30, 21.30 **Fiona, sesso e fuoco**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

V TK Galeriji je na ogled razstava STARE GRAVURE - Naša dežela, mesta in gradovi.

Na gradu sv. Justa - Bastione fiorito - bo še danes in jutri odprta razstava "EXCURSUS: novant'anni di Novecento", ki jo prireja tržaški krožek Jacques Maritain. Urnik: od 10. do 16. ure in ob praznikih od 10. do 13. ure. Vstop je prost.

V galeriji Malcanton (Ul. Malcanton 14/A) bo do 24. t. m. na ogled antološka razstava tržaškega slikarja LUIGIJA CACHA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 19.30 in ob nedeljah od 11. do 12.30.

V naravoslovnem muzeju bo do 19. januarja na ogled razstava IPOGEA 91, podzemeljske lepote Krasa. Urnik: od torka do petka od 9. do 13. ure, ob sobotah in nedeljah 9-13 ter 15-19. Vstop prost.

V muzeju Revoltella bo do 30. marca 1992 na ogled razstava "Mito sottile - Slikarstvo in kultura v mestu Sveva in Sabe".

V novi galeriji Art Galley pri Sv. Jakobu, v Ul. S. Servolo 6, bo še danesna ogled razstava skulptur in grafik IMAGES 1991. Razstavo so organizirali "Amici di S. Giacomo", izkupiček pa bo namenjen Združenju za boj proti levkemiji.

V tržaški občinski galeriji - Trg Unità 4/1 - je na ogled razstava TRST: ODISEJEVO MESTO (Tržaška leta Jamesa Joyceja). Razstava bo odprta še danes in jutri od 10. do 13 in od 16. do 19.30. Vstop prost.

V Galeriji Rettori Tribbio bo do 17. t. m. na ogled razstava akvarelov preminulega slikarja DYALMA STULTUSA. Urnik: 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob praznikih 11-13, ob ponedeljkih zaprto.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8) - je odprta razstava novozelandskega kiparja Chrisa BOOTHA. Razstavo si lahko ogledate samo ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Studiuo Tommaseo v Ul. del Monte 2/1 bo do 5. februarja na ogled razstava GAETANA MAINETTIJA. Urnik: od torka do sobote od 17. do 20. ure.

V občinski razstavni dvorani na Trgu Unità bodo v ponedeljek, 13. t. m., ob 18. uri odprli razstavo SERGIA FIGARJA.

gledališča

Gledališče ROSSETTI

Danes, ob 20.30 zadnja ponovitev predstaveizven abonmaja LA COMMEDIA DA DUE LIRE v izvedbi gledališke skupine A.DI.GI. Nastopajo Paolo Rossi, David Riondino in Lucia Vasini. Za predstavo je veljavna Cartateatro 2, za abonente popust. Izkaznice niso veljavne. Predprodaja vstopnic pri blagajni UTAT v Pasaži Protti.

Od 14. do 19. t. m., bo E.R.T. predstavila A. Schnitzlerjevo delo AMORETTO. V abonmaju odrezek št. 4 A. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V torek, 21. t. m., ob 21.30 bo na sporedu enkratna izvedba koncerta kantavtorja PAOLA CONTEJA. Predstava izven abonmaja, veljavna je Cartateatro 1, za abonente popust.

Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Izkaznice niso veljavne.

Gledališče VERDI

Operna in baletna sezona 1991/92

Danes, ob 16. uri (red S) **ter ob 21. uri** (red H) ponovitev baletne pravljice COPPELIA. Nastopali bodo Oriella Dorella, Marc Renuard in Marina Nossova. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi z naslednjim urnikom: 9-12, 16-19.

V ponedeljek, 13. t. m. , ob 18. uri bo v Avditoriju Muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27) na sporedu srečanje z Luciano Savignano. Vstop prost.

La Contrada - Gledališče Cristallo

Od 18. januarja bo gostovala gledališka skupina Rancia iz Tolentina s predstavo A CHORUS LINE. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Gledališče Silvio Pellico

Danes, ob 20.30 bo v gledališču v Ul. Ananian, v organizaciji društva Armonia, nastopila gledališka skupina I Grembani s komedijo Granfranca Gabriellija IL MURO.

Jutri, ponovitev ob 16.30.

Gledališče Miela

Danes, ob 21. uri bo na sporedu GYM & DANCE SHOW, predstava modernega plesa, aerobike, gimnastike, body buildinga itd.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

obvešča, da je še nekaj prostih mest za sledeče tečaje :

— **tečaj urejevanja besedil (aplikacijski paket WORD 5) - 60 ur**
— **začetniški tečaj animacije - 50 ur**
— **tečaj za kreativno pisanje - literar na delavnica - 60 ur**
— **tečaj za spremljevalce/ke prizadetih otrok - 60 ur**

Glede na to, da se bodo tečaji pričeli v kratkem, vabimo vse zainteresirane, da se najkasneje do 20. t. m. javijo v tajništvu Zavoda v Trstu, Ul. Ginnastica 72, tel. št. 577941, kjer se bodo lahko vpisali in prejeli dodatne informacije.

koncerti

Società dei concerti
Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 20. januarja 1992 ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil duo A. Cappelletti in B. Bekhterev.

Gledališče Verdi

Pri blagajni gledališča je v teku prodaja vstopnic za izredni koncert izven abonmaja MAURIZIA POLLINIJA, ki bo v četrtek, 30. januarja 1992 ob 20.30 v gledališču Verdi. Na sporedu bodo Debussyjeve in Beethovnove skladbe. Koncert bodo ponovili v začetku prihodnjega leta v Milanu in v New Yorku.

Skupina Blackbirds bo nastopila jutri, 12. t. m., ob 21. uri v diskoteki ODEON v Novi Gorici.

razna obvestila

Odbor sekcije VZPI-ANPI Proseek-Kontovel obvešča, da bo ob 48. obletnici obešanja mladega partizana Marjana ŠTOKE položila venec v Štorjah pri Sežani jutri, 11. t. m., ob 11. uri.

SLORI obvešča, da bo sestanek tržaških članov SLORI-ja pred občnim zborom v sredo, 15. t. m., ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom jutri, 11. t. m., od 15. do 20. ure ter v nedeljo, 12. t. m. od 8. do 13. ure dvodnevni tečaj conske masaže, akupresure, itd. pod vodstvom prof. Helene Bizjak. Potrebne so trenerke, copate in talna blažina.

včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 11. januarja 1992
PAVLIN

Sonce vzide ob 7.44 in zatone ob 16.41 - Dolžina dneva 8.57 - Luna vzide ob 10.18 in zatone ob 23.32.

Jutri, NEDELJA, 12. januarja 1992
TATJANA

PLIMOVANJE DANES: ob 1.02 najvišje 37 cm, ob 7.28 najnižje -13 cm, ob 12.21 najvišje 8 cm, ob 18.27 najnižje -30 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,2 stopinje, zračni tlak 1016,5 mb ustaljen, veter 10 km na uro vzhodnik, vlaga 88-odstotna, v jutranjih urah je padlo 0,6 mm dežja, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 8,3 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Samuele Dallapè, Monisola Oluwatudimu, Giorgia Berlingerio, Maria Schaffer.

UMRLI SO: 83-letna Bruna Fresin, 86-letna Maddalena Semibara, 80-letna Elidia Ress, 84-letni Antonio Pichierri, 59-letni Ezio Faiman, 80-letni Mario Corrò, 88-letna Anna Cleva, 76-letna Rosa Apollonio, 85-letni Giovanni Besedniach, 71-letna Romana Andrighetti, 80-letni Francesco Demichele, 92-letni Francesco Duda, 83-letna Antonia Marchesich, 70-letna Giuseppin Benvegnù, 80-letna Iolanda Cirilli, 79-letna Rosa Poldrugovaz, 81-letni Bruno Bole, 78-letni Pietro Giugovaz.

OKLICI: natakar Andrea Forleo in delavka Barbara Drassich, delavec Adriano Sabbadini in uradnica Anna Menozzi, uradnik Giancarlo Tamaro in gospodinja Vincenza Barone, delavec Claudio Fimiani in gospodinja Sigrid Müntz-Kalina.

SLUŽBA LEKARN

Od torka, 7. do nedelje, 12. januarja 1992

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 828428), Milje - Mazzinijev drevored (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Largo Sonnino 4, Milje - Mazzinijev drevored 1.

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Largo Sonnino 4 (tel. 726835).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

Slovenski kulturni klub - Ul. Donizetti 3 vabi danes, 11. t. m. na predavanje z naslovom ZGODOVINA IN VZROKI PROPADA SOVJETSKE ZVEZE. Govoril bo univerzitetni prof. Jože Pirjevec. Začetek ob 18.30.

Mladinski dom Boljunec priredi danes, 11. t. m., ob 20. uri v cerkvi v Boljuncu BOŽIČNI KONCERT IN NAGRAJEVANJE OTROK, ki so na tradicionalni ex tempore na božični motiv oddali svoj grafični ali likovni izdelek. Na koncertu sodelujeta MPZ Novega sv. Antona iz Trsta in MePZ PD Mačkolje.

Zveza cerkvenih pevskih zborov priredi BOŽIČNI KONCERT jutri, 12. t. m., ob 16. uri v stolnici sv. Justa v Trstu. Nastopili bodo Združeni tržaški mešani zbor - dirigent Janko Ban, DPS Vesela pomlad - dirigent Franc Pohajač in vokalna skupina Ave - dirigent Andraž Hauptman. Priložnostna misel dr. Zvone Štrubelj.

prispevki

V spomin na drago mamo Ljubo Gržinić daruje Sonja Gržinić Gasperčič 50.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo, 50.000 lir za Etnografski muzej v Škednju in 50.000 lir za zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na Marijo Gomezelj vd. Pasarit darujeta Claudia in Silvio 30.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na sestro Emico Košuta darujeta Milka in Berto z družinama 100.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

V isti namen darujeta Angelo in Carla Košuta 10.000 lir.

V spomin na pok. Licio Sedmak darujejo Helena, Zora in Pierina 35.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

V spomin na očeta in brata Milkota, partizana padlega dne 21.1.1945, daruje Srečko Sedmak 30.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

V spomin na pok. očeta Josipa Bogatec darujeta Mario in Angelo z družinama 50.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

Družina Sluga daruje 50.000 lir za Skupnost Družina Općine.

V spomin na pokojno Emico Košuta darujeta Karlo in Nidija Košuta 50.000 lir ter Gizela Fabris s Proseka 20.000 lir za Skupnost Družina Općine.

Ob obletnici smrti pok. mame Vittorie Sedmak (20.1.1992) daruje Gabrijel Sedmak z družino 50.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

V spomin na pok. Antona Stegel daruje družina Giulio in Frida Sedmak 20.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

V isti namen daruje Gigi Bruži 20.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

V spomin na dragega Uroša darujeta nona Karla in nono Angelo 10.000 lir za Glasbeno matico.

Ob obletnici smrti moža daruje Francka Kalc 50.000 lir za Skupnost Družina Općine.

V spomin na pok. Marijo Skrk darujeta Zvonka in Dario 20.000 lir za Skupnost Družina Općine.

Namesto cvetja na grob Egidija Bajs daruje družina Škabar (Repen 30) 20.000 lir za Skupnost Družina Općine.

V spomin na pokojne starše daruje Alberto z družino 50.000 lir za Skupnost Družina Općine.

Ob smrti moža Alberta Purgerja daruje žena 300.000 lir za KD Primorsko Mačkolje.

Ob 5. obletnici smrti Stanka Prašlja darujeta žena Berta in hči Dezi z družino 60.000 lir za FC Primorje.

Ob 5. obletnici smrti Stanka Prašlja darujeta Olga in Albin Kralj 15.000 lir za FC Primorje.

Aktivistke in aktivisti dolinske občine darujejo 100.000 lir za spomenik padlim v NOB v Boljuncu.

čestitke

Danes slavita pri Sv. Ivanu 50 - letnico poroke MARIO BARUT in MARIJA ŽERJAL. Ob tem lepem jubileju jima iskreno čestitata družini Kuret in Palčič iz Ricmanj.

MORI02/5
TORBICE - ČEVLJI
USNJENI IZDELKI
MORIS
SEZONSKA RAZPRODAJA
S POPUSTI
10% - 20% - 30%
NABREŽINA 97

mali oglasi

PRODAM renault super 5 GTI turbo, letnik '88 v zelo dobrem stanju. Tel. št. 410259 - v večernih urah.

PRODAM pohištvo za spalnico, belo lakirano, z ogledali, staro dve leti. Cena 2.500.000 lir, (postelja, omara in dve komodi). Tel. 225791 po 20. uri.

PRODAM bojler Vailand na plin za 500.000 lir. Tel. št. 225791 po 20. uri.

PRODAM smuči Rossignol 160 cm in smučarske čevlje št. 37/38. Tel. št. 226420.

PRODAM podvodni fotoaparat (s katerim je možno slikati tudi izven vode) znamke Hanimex anfibian s priključeno lečo za slikanje makro, vse v odličnem stanju. Cena 400.000 lir. Tel. št. 327342 - Štoka.

PRODAM volvo 480 ES 1800, bele barve, letnik '87 z novimi gumami, popolnoma opremljen, za 15.000.000 lir. Tel. št. 228296.

PRODAM fiat uno 45 v zelo dobrem stanju. Tel. št. 213164 ob večernih urah.

NUDIM pomoč na domu enkrat ali dvakrat tedensko. Tel. 229574.

DAJEMO v najem trgovino jestvin, sadja in zelenjave, trafika in drogerija. Tel. 229157.

MLAD MOŽ, dobra volja do dela, specialist pri rezanju trt, sprejme službo pod vsakim pogojem. Tel. (003866) 58806.

MLAD MOŽ, dobra volja do dela, izkušen v vsakem delu na polju ali kot zidarski pomočnik, prost ob četrtkih in nedeljah, sprejme službo po dogovoru. Tel. št. (003866) 33624.

PODARIM fiat 124 sport coupe v dobrem stanju tistemu, ki plača samo nove gume. Tel. 251005 v večernih urah.

UNIVERZITETNA študentka nudi lekcije iz nemščine in italijanščine. Tel. 251005.

PRED DNEVI se je izgubila psička svetlorjave barve z nizko dlako, sliši na ime Lili. Najditelj naj tel. na št. 567845 ali 51236.

KMEČKA ZADRUGA MILA obvešča, da je v teku vpisovanje za semenjski krompir. Tel. (0481) 78072 - Doberdob.

TRŽAŠKA DRUŽINA sprejme v službo približno 50 - letno pomočnico, samostojno za gospodinjsko delo in kuhanje pri zdravnici v Padovi, nastanjeni v centru mesta. Obvezno poznavanje italijanskega jezika, pogoji po dogovoru. Tel. ob uradnih urah ina tel. št. (040) 363965.

UVOZNO/IZVOZNO podjetje v Trstu zaposli takoj izkušeno osebo v komercialni dejavnosti. Zahteva se znanje angleščine ali nemščine, poznavanje carinske prevozne in bančne operative. Pismene ponudbe poslati na Publiest Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Izvoz".

ZDRAVLJENJE krčnih žil - obrnite se na resničnega strokovnajka. Tel. št. (003867) 21843 - Inštitut Varix.

MEDICINSKA SESTRA - diplomirana kozmetičarka nudi nego obraza in telesa, odpravljanje celulitisa ter ročno masažo telesa za boljše počutje in sprostitev.

PRIZNANO podjetje išče gospodinjsko ali mlajšo upokojenko/ca, željno dodatnega zaslužka in po možnosti stanujočega v mestnem središču za prodajo po trgovinah že uveljavljenega artikla. Pismene ponudbe poslati na Publiest Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Zaslužek".

OSMICO je odprl Mario Milič - Zgonik. Toči belo vino in teran.

PAOL01/2
mobili paolo
DOMJO
TEL. (040) 281381
Prvič +1%
drugič +1+3%
pripelji tem prijatelju +1+3+3%
vrni sem se ponovno +1+3+3+3%
POPUSTI DO 25%

menjalnica

10. 1. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1182,85	1120.—
Nemška marka	755,35	748.—
Francoski frank	221,29	218.—
Holandski florint	670,69	660.—
Belgijski frank	36,682	35,50
Funt šterling	2145,20	2120.—
Irski šterling	2011.—	1980.—
Danska krona	194,51	190.—
Grška drahma	6,55	6,30
Kanadski dolar	1022.—	950.—
Japonski jen	9,369	8,80

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Švicarski frank	847,53	840.—
Avstrijski šiling	107,348	106.—
Norveška krona	191,92	187.—
Švedska krona	207,14	203.—
Portugalski eskudo	8,674	8.—
Španska peseta	11,865	11,30
Avstralski dolar	876,30	820.—
Jugoslov. dinar	—	13.—
ECU	1537,75	—
Slovenski tolar	—	18,75
Hrvaški dinar	—	13.—

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

tedenski pregled filmov

v Trstu

AZZURRA

Lanterne rosse
REŽIJA: Zhang Yimou.
IGRAJO: Gong Li, Ma Jingwu, He Kaifei.

Hong Kong bo v kratkem zapustila britanski svet in postala sestavni del Kitajske. Na nekaterih področjih to že velja in ne mislimo tu izključno na gospodarstvo, pač pa smo že v svetu kulture. Režiser Zhang Yimou, ki je podpisal enega naljepših filmov lanske produkcije, je svoje delo uvrstil v kitajski opus. Kitajsko je tudi literarno delo, po katerem je režiser sestavil del svojega scenarija. Gre namreč za dokaj znano knjigo *Žene in priležnice* pisatelja Su Tonga. Najbrž ni potrebna posebno bujna fantazija, da razberemo vsebino knjige, vendar ne smemo ob tem prezreti dejstva, da je kitajska erotična literatura prvenstveno zanimiv pokazatelj kitajske družbene ureditve. To, kar se dogaja v družinskem svetu (kamor spadajo tudi druge in tretje žene, ljubice in priležnice), je Kitajska v malem. Kitajska iz časa dinastij, vendar tudi Kitajska pred slavnim plavalnim podvigom voditelja Maa Cetunga in celo tista Kitajska, ki se je pomazala s krvjo študentov na trgu Tienanmen.

Zato bodimo pozorni na »fabulo« iz dvajsetih let, v kadrih pa moramo iskati tudi povezave s sedanjostjo. Režiserju seveda pomaga dejstvo, da snema za »tujo« (hongkonško) družbo, *Lanterne rosse* pa bi verjetno smel v svet tudi po nastopu kitajskih cenzorjev, saj je dejansko dober film, ki večkrat ne potrebuje dialogov in se opira na sijajne igralce.

ARISTON

Mississippi Masala
REŽIJA: Mira Nair.
IGRAJO: Denzel Washington, Sarita Chouchdury, Roshamn Set.

Ko je bila režiserka Mira Nair stara komaj trideset let, je prejela niz pomembnih priznanj za film *Salaam Bombay*. Takrat so nekateri kratkovidni kritiki izrazili prepričanje, da se je režiserka izpela že v prvencu, in so ji obetali precej težavno bodočnost. Sedaj je tudi na naše ekrane prispel »drugorojenček« - film *Mississippi Masala*.

Morda bodo film kdaj uvrstili v kak niz filmov o nemogočih ljubezenskih odnosih med pripadniki različnih ras. Prav pred kratkim smo imeli na voljo *Jungle Fever*, sedaj pa poglejmo, kako se stvari piše, ko gre za ljubezen, ki je vzklila med Azijko in črncem. Prizorišče dogajanj so Združene države Amerike, kamor je v sedemdesetih letih pribežala

družina prelestne Mine (na sliki). Družina je morala zapustiti Ugando, ker je diktator Idi Amin izgnal »ne-črnce«. Mini ni mar za barvo polti, zato se zaljubi v »temnega« Demetriusa. V razpletu zgodbe je prostora le še za ogorčene reakcije pripadnikov indijske srenje in črnskih krogov. V tem je morda edina šibkost filma, ki je vsekakor očarljiv. Svetujemo ga tudi vsem zaljubljencem v krizi.

in... v Gorici

CORSO

Le comiche 2
REŽIJA: Neri Parenti.
IGRAJO: Paolo Villaggio, Renato Pozzetto.

V goriški kinodvorani se bo mogoče samo še nekaj dni nasmejati - če vam je seveda do tega - ob položajskih komikah, ki ju zmoreta Paolo Villaggio (na sliki) in Renato Pozzetto. Saj nista slaba komika, pa kaj, ko jima prav malo pomaga režijska »spretnost« Nerija Parentija. *Le comiche 2* je seveda nadaljevanje filma *Le comiche*, ki je pred letom dni osrečil producenta z goro cekinov. Uspeh prvega filma gre v glavnem pripisati zamisli, da sta Villaggio in Pozzetto igralca nemih filmov, oba pa se po čudežno-filmskem naključju znajdeta v sodobnem svetu, pravzaprav na sodobnem filmskem platnu. V *Le comiche 2* se čudež ponovi. Igralca nastopata v številnih skečih, zato je film prej lepljenka, kot pa celovit kinematografski dogodek. Naj dodamo, da je doslej *Le comiche 2* zaslužil za italijanske pojme bajne vsote denarja. Čeprav ni dosegel rekorda prvega filma, si s filmi *Piccolo diavolo*, *Johnny Stecchino* in *Vacanze di Natale '90* (tudi slednji ima že dvojnika, *Vacanze di Natale '91*) deli lovoriko desetih najbolj dobičkonosnih filmov vseh časov. Ob tem podatku se velja zamisliti, ko kritiziramo italijansko produkcijo. Gledamo pač to, kar si zaslužimo.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

6.55 Film: Il pirata Barbanera (pust., 1952)
8.00 Potni list za Evropo: Tečaji tujih jezikov
8.55 TV film: Blue Deville (kom., ZDA 1986)
10.30 Aktualno: Vedrai, 11.00 Il mercato del sabato, vmes vreme in vesti
12.30 Rubrika: Check-up
13.25 Izžrebanje lota
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Aktualno: Prizma
14.30 Sobotni šport: motociklizem - SP speedway, 15.30 odbojka
16.15 Aktualno: Sentiamoci amici
16.45 Variete: Disney club
18.00 Kratke vesti
18.05 Izžrebanje lota
18.10 Aktualno: Più sani più belli
19.25 Nedeljski evangelij
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik in šport
20.40 Variete: Questa pazza, pazza neve, vmes (22.10) ... E il gioco continua
22.45 Dnevnik
23.00 Dnevnik - posebnosti
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Film: Moses Wine detective (krim., ZDA)

RAI 2

6.55 Nanizanke in risanke
7.55 Aktualno: Mattina 2
10.00 Jutranji dnevnik
10.05 Dok.: Čudežno oko - Kaj je kinematografija
10.35 Film: Un piccolo lupo tra gli uomini (pust., SZ)
12.00 Variete: Ciao weekend
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Rubrika dribbling in vremenska napoved
14.00 Ciao weekend (2.del)
15.45 Aktualno: Vedrai
16.10 Izžrebanje lota
16.15 Šport: odbojka, 17.45 IP v košarki
18.45 Nanizanka: Miami Vice - Colpo secco
19.45 Dnevnik in pregled športnih vesti
20.30 Film: Vuoto mentale (krim., ZDA 1990, r. J.C. Lord, i. Michael Ironside, Lisa Langlois)
22.05 Nan.: Il commissario Corso - L'ultima partita (i. Diego Abatantuono)
23.00 Pred filmom Scoop
23.30 Vesti, vreme, horoskop
23.50 Glasba: Rock cafè Magazine
0.15 Film: Il servo di scena (dram., ZDA 1983, r. Peter Yates, i. A. Finney)

RAI 3

8.55 Aktualno: Vedrai - Tutto quanto è RAI
9.25 SP v smučanju: moški tek na 15 km
11.30 Magazine 3, vmes (11.55) SP v smučanju - moški smuk (iz Garmischa)
14.00 Deželne vesti
14.30 Popoldanski dnevnik
14.40 Aktualno: Okolje Italija
15.15 Šport: IP v rugbyju, 16.30 vaterpolo, 17.30 hokej na ledu
18.45 Športna rubrika: Derby in vremenska napoved
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Rubrika: TG 3 Insieme
20.30 Film: Perry Mason - Il bacio dell'addio, Un matrimonio fallito (i. Raymond Burr)
22.30 Dnevnik ob 22.30
22.45 Aktualno: Harem (vodi Catherine Spaak)
23.45 Aktualno: Diritto di replica (vodijo Sandro Paternostro, Oreste De Fornari, E. Magrelli)
0.25 Filmske novosti
0.35 Dnevnik in vreme
1.00 Variete: Fuori orario - Cose (mai) viste

TV Slovenija 1

8.00 Izbor: Angleščina, 8.20 Radovedni Taček - Ura, 8.40 Zlati prah, 8.50 nan. Alf, 9.15 Klub Klobuk, 11.05 Maja vam predstavlja, 12.05 Tednik
13.00 Dnevnik
13.10 Napovednik
13.15 Večerni gost
14.30 Tok Tok (pon.)
16.25 Poslovne informacije
16.30 Poročila
16.35 Film: Žrebčevo poletje (Arg. 1989, r. André Melancon, i. Hector Alterio, A.L. Thompson)
18.10 Dok.: Paralaksa
18.40 Risanka in Napovednik
19.00 Utrip
19.15 Žrebanje 3x3
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Križ-Kraž
21.10 Nadaljevanka: Hlapčič
22.00 Dnevnik, vreme, šport
22.30 Napovednik
22.35 Sova, vmes nan. Murphy Brown in Pravica iz teme ter film X TRO (fant., VB 1982, r. H.B. Davenport, i. Phillip Sayer, Bernice Stegers), nato variete Ljudje počnejo vse mogoče
1.40 Video strani

TV Koper

11.50 SP v smučanju: moški smuk, 13.15 ženski smuk
14.15 Športna rubrika
15.30 Zgodovina Pop glasbe
16.00 Otroški program, vmes ris. film Nepremišljenci
16.50 Nadaljevanka: Človek iz Shelforda
17.40 Dok.: G. Segantini
18.30 Globus
19.00 TV Dnevnik
19.25 Nabožna oddaja
19.35 Nan.: Sodelavci
20.30 Andata e ritorno
21.30 Film: Ne razbijajte ključavnic (kom., VB 1964, i. Charlie Drake)
22.20 TV Dnevnik
22.30 SP v smučanju

TV Slovenija 2

16.10 Sova (pon.), vmes nan. Pri Huxtablovih in Pravica iz teme
17.30 Da ne bi bolelo
18.00 Nanizanka: Garfield in prijatelji
18.30 Videomeh
19.00 Jazz in blues
19.30 TV Dnevnik Beograd
20.05 Film: Čudak (Fr. 1976, i. Yves Montand)
21.50 Alternativni program

CANALE 5

7.00 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanka: Arnold
9.00 Aktualno: Sabato 5, 10.45 Comicissimi - Il ritorno di quei due, 11.15 Anteprima (vodi F. Pierobon)
11.50 Kviz: Il pranzo è servito (vodi Claudio Lippi)
12.40 Canale 5 News
12.45 Variete: Non è la RAI
14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Amici (vodi Lella Costa)
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.00 Kvizi: OK il prezzo è giusto, 18.45 La ruota della fortuna, 19.45 Il gioco dei 9, vmes (19.40) News
20.25 Striscia la notizia
20.40 Film: Non c'è due senza quattro (kom., It. 1984, r. E.B. Clucher, i. Terence Hill, Bud Spencer)
22.45 Film: Etoile (fant., It. 1988, r. Peter Del Monte, i. Jennifer Connelly, Gary McCleery)
24.00 Canale 5 News
0.50 Striscia la notizia
1.05 Film: Paper Tiger (kom., VB 1975, i. David Niven)
2.10 Nanizanke non stop

RETE 4

8.00 Dober dan, prijateljica
8.05 Nadaljevanke: Così gira il mondo, 8.30 La mia piccola solitudine, 8.55 La valle dei pini, 9.40 Una donna in vendita
10.35 Kviz: Cari genitori
11.35 Nad.: Stellina
12.35 Otroški variete
13.35 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
13.45 Nad.: Sentieri, 14.40 Señora, 15.10 Vendetta di una donna, 15.40 Tu sei il mio destino, 16.20 Cristal, 17.25 Febbre d'amore, 18.00 Dottor Chamberlain, vmes vesti
18.30 Kviz: Gioco delle coppie
19.10 Nad.: Primavera
19.50 Variete: C'eravamo tanto amati
20.20 Variete: Sabato O.K. (vodi Iva Zanicchi)
23.00 Aktualno: Ciak - Filmske novosti
23.30 Aktualno: Parlamento In, 0.10 Pronti... Video!
0.15 Film: In due è un'altra cosa (kom., ZDA 1960, r. Blake Edwards, i. Bing Crosby, Tuesday Weld)
2.25 Nočni spored

ITALIA 1

6.30 Otroški variete in vremenska napoved
8.30 Odprti studio
9.05 Nan.: SuperVicky - Il ballo scolastico, 9.30 Chips - Il mostro del mare, 10.30 Magnum P.I.- Il tesoro di Kalaniopu, sledi vremenska napoved
11.30 Odprti studio
11.45 Variete: Mezzogiorno italiano (vodi Gianfranco Funari)
13.45 Šport: Calciomania
15.00 Glasba: TopVenti (vodi Emanuela Folliero)
16.00 Nanizanki: Quelli della pallottola spuntata, 16.30 A-Team - Il giorno del giudizio
18.30 Odprti studio
19.00 Nan.: McGyver - la farfalla di Papillon
20.00 Variete: Mai dire TV
20.30 Nan.: Classe di ferro 2 - Operazione vita nuova
22.00 Film: Sottozero (kom., It. 1987, r. G.L. Polidoro, i. Jerry Calà, Annie Papa)
24.00 Variete: Mai dire TV
0.30 Odprti studio in šport
1.05 Nočni spored

ODEON

13.00 American Ball
13.30 Nanizanka: Shannon
14.30 Film: Sinbad contro i sette saraceni (pust., It. 1965, r. Emimmo Salvi, i. Gordon Mitchell)
16.30 Film: Fiume rosso (vestern, ZDA 1948, r. H. Hawks, i. John Wayne, Montgomery Clift)
18.00 Nanizanka: Automan
19.30 Risanke: Fiori di Zucca
20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hilis
20.30 Nad.: Da qui all'eternità (r. Buzz Kulik, i. Natalie Wood, 1. del)
22.30 Nanizanka: Lo sceriffo del Sud (i. Glenn Ford)
23.30 Nanizanka: Shannon

TMC

8.30 Rubrika: Snežni planet
9.15 Risanka: Bugs Bunny
9.30 Nanizanka: Batman
10.00 Rubrika o motorjih
10.50 SP v smučanju: ženski smuk
13.00 Sport Show (vodi Marina Sbardella)
17.15 Film: Operazione Eldorado (pust., ZDA 1980, r. Hawey Hart)
19.00 Rubrika: Mondocalcio
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: I senzanome (dram., Fr. 1970, r. J.P. Melville, i. Alain Delon, Gian Maria Volontè)
22.30 Film: Tempo di morire (krim., ZDA 1983, i. Rex Harrison, Rod Taylor)
0.20 Avtomobilizem
0.30 Film: Incubo infernale (krim., ZDA 1980)
2.20 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI

10.45 Telefriuli non stop
13.15 Nanizanke: Shannon, 14.00 Primus, 15.30 Il mio amico Bottoni
16.00 Dok.: Vietnam
17.00 Nan.: Stazione di polizia
18.00 Rubrika: Črno belo
19.00 Dnevnik
19.30 Anteprima sport
20.00 Nanizanka: Provaci ancora Lenny
20.30 Opera: Il ritorno di Ulisse in patria (C. Monteverdi, dir. Gerald Jarvis)
23.00 Nočne vesti
23.30 Čakajoč na polnoč

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Kronika in komentar
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Orkestri; 9.00 Lahka glasba; 9.30 Beležka; 9.40 Šansoni; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert v luteranski cerkvi v Trstu; 11.20 Orkestri; 11.30 Radijska priredba: Odiseja; 11.45 Priljubljene melodije; 12.00 Rezija in Kanalska dolina; 12.40 Orkestralna glasba; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Potpuri; 15.00 Duh časa in čar odra; 15.30 Evergreeni; 16.00 Mi in glasba. Nagrajenca mednarodenga violinskega tekmovanja Rodolfo Lipizer; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Alpe Jadran; 17.40 Potpuri; 18.00 Radijska igra: Podzemeljsko mesto; 18.45 Jazzovski utrip; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Dnevna kronika; 8.05 Raglja (v živo); 9.20 Dnevnikov odmev; 9.30 Tečaj tujega jezika; 10.00 Kulturna panorama; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila, čestitke in glasba; 17.00 Tedenski aktualni mozaik; 18.30 Kam na nedeljski izlet; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Kratka radijska igra; 22.40 Veliki zabavni orkestri; 23.05 Literarni nokturno; 23.15-5.00 Nočna glasba.

RADIO KOPER
(slovenski program)

7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 13.00 Vodeni kontaktni program; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.15 Aktualno: Zamejska reportaža; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbeni servis; 18.30 Glasbena starinarnica; 19.30 Prenos Radia Slovenija.

RADIO KOPER
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Narečna oddaja; 11.30 Spomin iz Italije; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Mladinska redakcija; 15.00 Starinarnica; 16.00 Mixage; 17.00 Vroči hiti; 18.45 Avtorske pesmi; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.30 Sobotni kabaret; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Music Fantasy; 20.00 Morski val.

Izraz dejanske in ne zgolj besedne solidarnosti

Delegacija goriškega občinskega sveta bo 14. in 15. januarja obiskala Osijek

Sočasno z datumom dokončnega priznanja neodvisnosti Slovenije in Hrvaške, sočasno z manifestacijo za mir, ki jo v Gorici pripravljajo mladinska gibanja 15. decembra dopoldne, bo prebivalstvu Osijeka in celotne Hrvaške izrazila solidarnost delegacija goriškega občinskega sveta in tudi pokrajinskega sveta.

Z mirovnim in solidarnostnim obiskom soglašajo predstavniki vseh v občinskem svetu zastopanih strank, nam je povedal Renato Fiorelli, ki je pobudnik in animator akcije pri kateri bodo sodelovali tudi predstavniki pokrajinskega sveta. Te dni se vrstijo pogovori z osiješkim županom Zlatkom Kramaričem. Te dni bodo tudi oblikovali točen program obiska.

Po dosedanjih dogovorih naj bi v glavno mesto Slavonije odšli 14. januarja zgodaj zjutraj. Že popoldne naj bi imeli srečanje s predstavniki tamkajšnjih oblasti in prebivalstva. V program solidarnostnega obiska sodi tudi ogled bojišča, oziroma posledic večmesečne gnusne vojne.

V Gorico se bo delegacija predvidoma vrnila naslednjega dne.

Ob tem velja zapisati, da potujejo občinski in pokrajinski svetovalci — župana oziroma predsednika pokrajine predvidoma ne bo zraven, ker sta že napovedala udeležbo na mladinski manifestaciji na Travniku, pač pa pričakujejo, da bo v Osijek odšel kateri od občinskih oziroma pokrajinskih odbornikov. Prav tako pričakujejo, da se bodo mirovnega in solidarnostnega obiska udeležili tudi predstavniki raznih kulturnih inštitucij.

Opozoriti pa velja tudi na posebnost: predstavniki občinskega in pokrajinskega sveta in raznih ustanov bodo sami krili stroške prevoza in eventuelno prenočitve, kar daje pobudi še poseben pomen.

Obisk glavnega mesta Slavonije ima še drug pomen: prihod goriške delegacije na bojišče pomeni nekaj več od besedne solidarnosti!

Zdravila za bolnišnico na Reki

Pokrajinski odbornik za obmejno problematiko dr. Mirko Spazzapan je v teh dneh sprejel predstavnike borčevskih združenj ANPI-VZPI, ANED in AVL, da bi pregledali, kako teče skupna solidarnostna akcija za pomoč Reki in še zlasti reški otroški bolnišnici, ki zaradi vojnih razmer deluje v velikih težavah. Potrebe te bolnišnice in širše reške skupnosti je med svojim obiskom v Gorici sredi decembra prikazala delegacija, v kateri je poleg predstavnikov reške borčevske organizacije SUBNOR in reškega Rdečega križa bil tudi primarij tamkajšnje otroške bolnišnice dr. Aleksander Leković, ki je med drugim prišel tudi kot zastopnik reške italijanske skupnosti.

Odbornik Spazzapan je predstavnikom ANPI-VZPI, ANED in AVL poročal, da je stopil v stik z vrsto farmacevtskih tvrdk in v glavnem zagotovil ves zdravniški material, ki bi ga na Reki potrebovali. Material bi moral biti na razpolago najpozneje sredi februarja in pokrajinska uprava je že naročila, naj ga tvrdke pošljejo neposredno reški otroški bolnišnici.

Predstavniki goriških borčevskih organizacij so izrazili zadovoljstvo nad odbornikovimi izvajanji in potrdili namen, da bodo še utrdili sodelovanje s sorodnimi organizacijami na Reki, s katerimi so pobrateni.

Zanimiva pobuda Konzorcija ljudskih bank

Barvna fotomonografija A. Guattija »Alpe Adria«

Konzorcij ljudskih bank v Furlaniji Julijski krajini, katerega članica je tudi Kmečka banka, je ob koncu leta izdal fotomonografijo znanega fotografskega umetnika Albana Guattija. Zbirka odličnih barvnih posnetkov nosi naslov Alpe Adria in je nastala tudi pod pokroviteljstvom dežele Furlanije Julijske krajine, Slovenije in Koroške, treh pobudnic sodelovanja v prostoru Alpe Jadran.

Uvodno besedilo k publikaciji je napisal Alessandro Vigevani, spremno besedilo k posameznim slikam pa Piero Fortuna.

Ker je knjiga pač namenjena ljudem med morjem in Alpami, je besedilo napisano v italijanščini, nemščini in slovenščini.

Prav tako pa se oko "fotografsko" oko Albana Guattija sprehaja po značilnih krajinah na območju vseh treh dežel, ujame značilne kulturne in arhitekturne spomenike.

Fotomonografijo so predstavili sredi decembra v Vidmu.

Na sliki: A. Guattija, ki je na naslovnici fotomonografije.

Astronomski koledar krožka iz Fare

Kulturni in astronomski krožek iz Fare je ob podpori krajevne hranilnice in posojilnice izdal koledar za leto 1992. Gre za lepenko formata 60x40 cm, na katerem so prikazane Lunine mene oz. faze za vsak dan v letu, kakor tudi Lunini mrki ipd. Koledar prinaša tudi nekaj verzov iz Ariostovega Besnečega Orlanda, grafično pa ga označuje slika Luninih tal, ki je bila posneta med pristankom vesoljske ladjice Apollo 17 na njej decembra 1972.

Kulturni in astronomski krožek iz Fare je koledar izdal, da bi z izkupičkom od prodaj financiral svoje dejavnosti. Koledar je mogoče kupiti v Gorici v trgovini Copis v Ul. Duca d'Aosta, pa tudi v Gradišču in v Fari.

Komunistični prenovitelji in policija na sedežu DSL

Spor za dediščino razpuščene KPI se je včeraj v Gorici nenadno zaostril. Posegla je tudi policija. Kakih trideset pripadnikov Stranke komunistične prenove je okrog 16. ure, skupaj z nekaterimi vodilnimi člani prišlo na pokrajinski sedež bivše KPI, v Ul. Locchi 2, ki ga zdaj uporablja goriška federacija DSL. Menda so nameravali prirediti skupščino, v vidu napovedanega pokrajinskega kongresa. Kmalu pa so dali vedeti, da gre za protest proti po njihovem, svojevoljnemu ravnanju funkcionarjev DSL, ki sploh ne odgovarjajo na zahtevo, ki jo postavljajo že kakih šest mesecev, da bi namreč postali zakoniti dediči vsaj dela nekoč skupnega premoženja.

Pripadniki Stranke komunistične prenove vztrajajo na stališču, so povedali novinarjem in tudi potrdili v posebni izjavi, da tudi njim pripada del nekdaj skupnega premoženja, saj so ga pomagali soustvarjati. »Premoženje bivše KPI je bilo ustvarjeno v desetletjih s finančnim, delovnim in organizacijskim prispevkom vseh tovarišev in somišljenikov, komunistična prenova kot dedinja najboljšega političnega izročila KPI hoče zatorej tudi razpolagati s sredstvi, ki so si jih nekoč zagotovili aktivisti«, so zapisali v izjavi za tisk. V isti izjavi so tudi napovedali, da bodo zborovali neprekinjeno, dokler ne dobijo konkretnega odgovora na te zahteve.

Pokrajinski tajnik DSL Maurizio Salomoni, je poskusil nekdanje tovariše prepričati z argumenti, še prej pa se je posvetoval z deželnim in tudi vsedržavnim vodstvom. Dedič nekdanjega premoženja KPI je postala DSL, je razsodilo sodišče in to so priznali tudi člani Komunistične prenove na vsedržavni ravni.

S strogo legalnega vidika, je šlo torej za zasedbo prostorov neke stranke s strani pripadnikov druge stranke. Brezuspešnemu prepričevanju o nesmiselnosti takega početja je naredila konec policija, ki so jo poklicili iz vodstva DSL. Vendar so pred tem predstavniki te stranke napravili še zadnji poskus, da bi se zadeva rešila na razumen način. Žal se to ni zgodilo.

Policisti so prisotne v sejni dvorani popisali, nato pa so se mirno razšli. Nekateri bolj, drugi manj ogorčeni, če je bila taka zaostritev sploh potrebna. Zadeva se je zaključila nekaj minut po 20. uri.

Vodstvo DSL v kratki izjavi poudarja, da ni dvoma, da je lastnik premoženja bivše KPI stranka DSL. Glede ravnanja pripadnikov Komunistične prenove pa je dejanje toliko bolj nerazumno in čudi ker je goriška federacija DSL doslej omogočala uporabo lastnih prostorov Komunistični prenovi povsod tam, kjer je ta stranka močneje prisotna.

Pokrajina sklicuje sestanka o dodeljevanju prispevkov

Goriška pokrajinska uprava sporoča, da 31. t.m. poteče rok za predložitev prošenj za prispevke v korist kulturnim in športnim društvom ter za nekatere druge pobude, predvidene v okviru deželnih zakonov.

Tako zapade rok za prošnje v smislu dež. zakona št. 68/81 III. poglavje (dejavnosti na področju humanističnih, umetnostnih, znastvenih in socialnih ved), dež zak. št. 68/81 VI. poglavje (pobude za vrednotenje furlanskega jezika in kulture ter drugih manjših jezikov in kultur).

Ob koncu meseca zapade rok za predložitevprošenj tudi v smislu dež. zakona št. 15/87 — pobude za promocijo kulture miru in sodelovanja med narodi, dalje rok za prošnje v smislu dež. zakona št 10/88 čl. 30 (pobude na področju muzejske dejavnosti).

Glede prispevkov na področju športa in športne dejavnosti velja opozoriti, da je pokrajina pristojna za dodeljevanje prispevkov v smislu dež. zakona št. 43 čl. 14 črka A in črka B ter čl. 18 črka A in črka B.

Čl. št. 14 pod črko A predvideva prispevke za nakup športne opreme, pod črko B pa prispevke za nakup opreme za rekreacijsko dejavnost. Čl. št. 18 predvideva pod črko A dodeljevanje prispevkov za športno dejavnost in pod črko B dodeljevanje prispevkov za rekreacijsko dejavnost.

Kakor smo že uvodoma poročali, rok za prošnje nepreklicno zapade 31. t.m.

Za podrobnejša pojasnila je na razpolago urad za kulturne in športne dejavnosti (tel. 385285, 385286) na Pokrajini.

Sicer pa pokrajinska uprava napoveduje v prihodnjih dneh dve srečanji, ki bosta namenjeni izključnno obravnavanju zgoraj navedene problematike. V torek, 14. t.m. ob 18. uri bo v pokrajinski sejni dvorani srečanje z odborniki za kulturo vseh občin, v četrtek, ob 18. uri pa bo podoben sestanek s predstavniki kulturnih in drugih društev. Odvijal se bo v prostorih pokrajinskega muzeja mna gradu, vodil pa ga bo odbornik Giovanbattista Panzera, ki bo vodil tudi sestanek s predstavniki občin.

Suplence na šolah Odlok o podelitvi

Šolsko skrbništvo obvešča, da je od včeraj razgrnjen odlok Ministrstva za šolstvo št. 331 z dne 30.10.1991 glede poveritve suplenc učnemu osebju v vrtcih, osnovnih šolah in višjih srednjih šolah. Odlok je na vpogled na oglasni deski Skrbništva. Rok za predložitev prošenj je od 20. januarja do 19. februarja. Prošnje je treba predložiti na obrazcih, ki so na razpolago v uradih Skrbništva.

razstave

V kavarni Trieste v Ronkah razstavljata, do 31. januarja koroški slikar in grafik Valentin Oman ter akademski slikar Boris Zaplatil iz Ljubljane.

gledališča

Danes, ob 9.30, 11.00 in 16.00 za Abonma malega polžka "Trnjulčica". Izvaja gledališče Jaz in ti iz Ljubljane.

Ob 20. uri PDG G. Feydeau "Poskrbi za Amelijo". Gledališka dvorana v Solkanu, abonmajska predstava za red sobota in izven.

koncerti

Tradicionalni koncert božičnih pesmi bo jutri, v nedeljo, 12. januarja ob 15. uri v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah, oziroma Romjanu. Pel bo cerkveni pevski zbor iz Deskel. Koncert prirejajo slovenski verniki in društvo Jadro.

kino

Gorica

VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »Nei panni di una bionda«.

CORSO 17.15-22.00 »Le comiche II«. P. Villaggio in R. Pozzetto.

VERDI 17.00-22.00 »Robin Hood — principe dei ladri«.

Tržič

COMUNALE 17.00-19.30-22.00 »Il grande inganno«.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Terminator II : il giorno del giudizio«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Hudson hawk«. Ob 22. uri »Porno dekle«. Nočni kino.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Thea — Raštel 52 — tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio — ul. Romana 147 — tel. 40497.

pogrebi

Danes, 9.30 Carlo Bisai, iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče, 10.10 Caterina Contento vdova Russi iz splošne bolnišnice v Tržič.

Samoprispevek za knjižnice?

Predlog s katerim se te dni ukvarjajo v Foljanu bo najbrž povzročil živahno razpravo. Na seji občinske komisije za knjižnico je namreč župan Franco Visintin predlagal, naj bi tudi občani, tisti, ki se knjižnice poslužujejo, nekaj prispevali za vzdrževanje in predvsem za obnavljanje knjižnega fonda. Zaradi stalnega krčenja finančnih sredstev s katerimi razpolagajo občine in druge ustanove, se manjša tudi razpoložljivost denarja za posege na takoimenovanem kulturnem področju. Do zdaj v občinskih knjižnicah posojajo knjige brezplačno. Predlog, ki ga preučujejo v Foljanu pa predvideva, da bi koristniki javnih (občinskih) knjižnic za uslugo plačali letno kvoto v obliki članarine. Še naprej naj bi bila brezplačna konzultacija raznih enciklopedij, slovarjev in drugega strokovnega gradiva, po katerem segajo zlasti dijaki.

Z uvedbo prispevka — članarine se najbrž ne bodo strinjali tisti, ki že danes opozarjajo na majhen obisk javnih knjižnic, saj bi menda plačevanje članarine — prispevka še koga odvrnilo od tega.

Občinska skupščina v Novi Gorici ni razrešila težav v zdravstvu

Na četrtkovi seji Občinske skupščine v Novi Gorici, kljub nekajurni razpravi, niso uspeli razrešiti vozla glede imenovanja ravnatelja šempetrske bolnišnice in nekaterih drugih zadev s področja zdravstva.

Sindikati so predlagali, da naj bi v bolnišnici, spričo zelo neurejenih razmer, uvedli prisilno upravo, vendar skupščina predloga ni sprejela. Po dolgotrajni razpravi so sprejeli odločitev, da se za določen čas za vršilca dolžnosti imenuje primarij dr. Vasja Klavora. Dolžnosti naj bi opravljal dokler ne bo z natečajem izbran novi direktor.

V Tržiču sta ukradla avtomobil v Foljanu pa sta se že zaletela

Mlada Tržičana sta predsinočnjim ukradla avtomobil v prodajalni Citroen-Gori car v Tržiču, a že po nekaj kilometrih sta trčila v zid in skoraj dobesedno padla v roke varnostnih organov. Nepridiprava sta 21-letni Marco Bazzeo, stanujoč v Ul. Gramsci 8 v Tržiču, in 22-letni Mauro Marchesi, stanujoč v Ul. Gramsci 6 v Tržiču. Gre torej za soseda, ki sta med drugim že bila znana policiji.

Dvojica je vlomila v prodajalno avtomobilov, ki stoji na dokaj osamljenem mestu na cesti za Gradež, kmalu potem ko je iz nje odšel lastnik, 35-letni Adriano Vianello iz Štarancana. Hotela sta ukrasti denar, a ker je bila blagajna prazna, sta se odločila, da ukradeta lancio delto, ki je bila parkirana pred prodajalno. Uspelo jima je dobiti pravi ključ v šopu ključev v prodajalni in takoj sta odbrzela v smeri proti Gradišču. V Foljanu pa sta zaradi mokrega in spolzkega cestišča trčila v zid. Skušala sta zbežati, a prijeli so ju karabinjerji iz Gradišča, ki so se slučajno nahajali v bližini, po službeni dolžnosti.

Rock koncert v Novi Gorici

V novogoriški diskoteki Odeon bo jutri nastopila rock skupina The Black Birds (Črne ptice po domače), ki jo sestavljajo slovenski fantje iz Križa pri Trstu. Koncert se bo pričel ob 21. uri. Gre za skupino navdušenih ljubiteljev rock'n rolla in soul glasbe iz petdesetih in šestdesetih let, ki se bo tokrat prvič pojavila v Sloveniji. Ansambel je v svoji kratki zgodovini že nekajkrat nastopil na raznih prireditvah in v raznih dvoranah, med drugim tudi na dobrodelnem koncertu v prid slovenskega Rdečega križa, lani poleti v Nabrežini. Skupina je nastopila prejšnji ponedeljek na novoletnem koncertu kriških pevskih zborov, na katerem je zapela tudi nekaj pesmi v domačem izvirnem narečju.

■ **Pokrajinski odbor CONI** obvešča, da je vsedržavno vodstvo razpisalo dva nagradna natečaja in sicer 21. vsedržavni nagradni natečaj za pripoved s področja športa in 11. natečaj, na isto temo, vendar rezerviran za mlade. Predvidene so denarne nagrade. Informacije nudijo v uradu CONI v Gorici.

Cena dela - ne le industrijci tudi sindikati proti Occhettu

»Naša stranka ne pravi, da mora ostati premična lestvica nedotaknjena, saj se zavedamo, da jo je treba reformirati. Pač pa trdimo, da se ne gre dotakniti realnih plač delavcev, zato pa je treba veljavnost premične lestvice podaljšati vse do konca leta 1992, a prav tako je potrebno izplačati majski povišek draginjske doklade.« Tako je poudaril vodja Demokratične stranke levice Achille Occhetto in dodal: »Protokol iz dne 10. decembra ni noben sporazum, ampak samo odgoditev; če hočemo, da se bodo pogajanja o ceni dela juniju nadaljevala na enakopravni ravni, tedaj je potreben zakon o podaljšanju tega mehanizma.«

Toda Occhettovo stališče ni naletelo na naklonjenost osrednjih sindikatov. Član vsedržavnega tajništva CGIL Guglielmo Epifani: »Naše stališče je jasno, mehanizma premične lestvice ne gre podaljšati. Premične lestvice, ki jo je Confindustria odpovedala, se moramo znova polastiti, vendarprek dvostranskega sporazuma in ne s pomočjo zakonodajalca; pač pa bo ta pomoč dobrodošla, ko se z industrijci ne bi pogodili.«

Podobno meni vodja CISL Sergio D'Antoni: »Resna stranka, ki se sklicuje na delavce, bi morala spoštovati pogajalsko avtonomijo njihovih sindikalnih organizacij. Če smo se 10. decembra odločili, da glede premične lestvice dosežemo nov sporazum z delodajalci, tedaj se je treba tega držati.«

Pa še voditelj UIL Giorgio Benvenuto: »Occhettovih izvajanj ne maram emfatizirati. Jasno je, da smo že v volilni kampanji, zato je predlog DSL propagandističen. Mi stremimo za tem, da sklenemo sporazum z industrijci v maju; seveda se gledišča sindikatov in Confindustrie močno razhajajo, toda nesoglasja želimo zgladiti z našimi pogajalskimi sposobnostmi.«

Gornja stališča odražajo pravzaprav tisto, kar so dejali sindikalisti članom poslanske komisije za delo, ki proučuje predlog DSL in Stranke komunistične obnove o podaljšanju premične lestvice.

Na Occhettove izjave je reagirala seveda tudi Confindustria prek podpredsednika Carla Patrucca: »Stališče DSL je absolutno predvolilne narave, bolj modro se nam zdi zadržanje sindikatov.«

Vprašanje pa je seveda, kaj porečejo k vsemu temu zainteresirani, se pravi delavci sami. (fdg)

Država hoče razprodajati denarja pa ni

Andreottijevi vladi je uspelo, da je v poslanski zbornici prodrl dekret o privatizaciji premičnin in nepremičnin, ki naj bi prinesla Državi 15.000 milijard lir. Dekret pojde zdaj v senat, vprašljivo pa je, če ga bodo začeli izvajati. Če se šele zdaj ve kaj več o privatizaciji Cementira, o kateri so začeli govoriti pred dvajsetimi leti, potem si lahko mislimo, kaj bi pomenilo privatizirati zavod za industrijsko obnovo IRI. Sicer pa je dekret, ki ga je podpisal minister Guido Carli, paradoks: v času, ko italijansko in mednarodno gospodarstvo stopa v recesijo z nejasnimi obrisi (ameriško pa morda v dvojno recesijo), poizkuša rimska vlada preprečiti finančni bankrot na ta način, da ponuja zasebnikom kose javnih podjetij ravno v trenutku, ko se skuša velepodjetništvo izvleči iz krize s pomočjo dopolnilne blagajne in predčasnih upokojitev.

Zaskrblja pa tudi to, da potrebuje privatizacija tržišče, dani trg pa nima dovolj finančnega potenciala: 70% narodnega dohodka vsrkata obnavljanje državnih vrednotnic in odplačevanje obresti, zadolženost kopiči za 165.000 milijard obresti, priliv od neposrednih davščin pa doseza komajda 140.000 milijard lir. Finančni trg je, skratka, namenjen prvenstveno javnemu sektorju.

Značilna pa je tudi dvoumnost privatizacijskega mehanizma, kot si ga predstavljajo nekateri vladni možje: podjetja hočejo razprodajati po kosih, zasebnikom pa to seveda ne gre — ali vse ali nič, pravijo. In če zadevo obravnavamo z njihovega vidika, imajo tudi docela prav. Toda, kakor smo rekli poprej, ta čas se nam zdi za privatiziranje javnega neprimeren. Pa ne samo zato, ker potrebujejo ravno sedaj podjetniki državno pomoč pri finansiranju dopolnilne blagajne in podobnih instrumentov, ampak tudi zaradi tega, ker dejansko ni denarja, ker je podjetništvo poparjeno in ker se je na politične kroge kaj težko zanesti.

F. D. GAŠPERLIN

Pojutrišnjem na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani

Sejem Moda 1992

134 razstavljalcev in bogat program spremljevalnih prireditev

V ponedeljek, 13. januarja, bodo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli 37. sejem konfekcije, modnih tkanin, pletenin, usnjene in krznene konfekcije, obutve, galanterije in modnih dodatkov. Sejma Moda 1992, ki je že po tradiciji prvi sejem v novem koledarskem letu na Slovenskem, se bo udeležilo 134 razstavljalcev, se pravi nekaj manj kakor lani, vseeno pa bo programsko kakovosten in verno zrcalo dosežkov ter izvozne ponudbe slovenske tekstilne in krznarske industrije.

Med razstavljalci jih bo tudi več iz Hrvaške, Avstrije, Italije, Nemčije pa tudi Srbije, Bosne in Hercegovine. Z desetimi izbranimi proizvajalci bo sodelovala na sejmu tudi obrtna zbornica Slovenije, ob kateri velja omeniti še razstavljalce zlatarskih izdelkov in kozmetike.

Tudi tokrat bo sejem spremljal bogat program. Šlo bo predvsem za modne revije na razstavišču in v Festivalni dvorani ter za posvete in okrogle mize o problematiki tekstilne industrije. Najboljšim razstavljalcem bodo podelili že tradicionalna priznanja. Revija Jana bo oblikovalcem najbolj uspešnih kolekcij podelila priznanje Zlata Jana, revija Media marketing bo razstavljalcu z najboljšo celostno podobo sejemskega nastopa izročila Zlati MM, Društvo oblikovalcev bo nagradilo oblikovalca najboljše modne kolekcije, strokovno združenje tekstilne industrije pa najboljšega inovatorja preteklega leta v tekstilstvu. Nova bo to pot nagrada SOS, ki jo bo Nedeljski dnevnik podelil razstavljalcu z najvolj svežim, smelim in optimističnim programom.

Sejem Moda 1992 bo odprt za javnost med 13. in 16. januarjem vsak dan od 10. do 19. ure.

gospodarski dopis iz slovenije

Devizna plima

JOŽE PETROVČIČ

Kaj takega, da bi devize kar letele na kup, se v vsaki državi zgodi le nekajkrat v njenem obstoju. Razmere za tak pojav morajo biti nadvse izjemne, morda celo tako izjemne, kot je močno deževje v puščavi. Ta nekoliko pretirana primerjava ponazarja razmere, ki so trenutno v Sloveniji. Potem ko so ljudje desetletja prežali na vsako prosto devizo in svoje zaslužke hitro zamenjavali zanje — zaradi česar je deviz neprestano primanjkovalo in so zato imele dokaj ugodno ceno — se je zdaj tok obrnil na drugo stran: ljudje se hočejo znebiti deviz, ker rabijo tolarje.

Ta nenavaden pojav je zelo lahko razložiti. V preteklosti ljudje niso imeli prav nobene možnosti, da bi svoje zaslužke pametno naložili. Lahko so gradili hiše, kar je bila zanesljivo najboljša naložba denarja, kupovali avtomobile, kar je bila zgolj oblika varovanja zaslužkov pred inflacijo (in pa seveda prevozna potreba), ves ostali zaslužek pa so zamenjali v trdne tuje denarje, ki so jih lahko naložili v banke ali pa shranili doma. Devizno varčevanje je popolnoma prevladalo, ker se je dalo z njim obvarovati zaslužke pred inflacijo; devize pa so bile pogoj za potovanje v tujino in tamkajšnje nakupe, pogosto pa so bili nakupi za devize tudi doma veliko bolj ugodni od nakupov za domačo valuto.

Nič ni čudnega, če se je na ta način prelilo zelo veliko denarja v devize. Te devize so se zvalile v banke in zdaj predstavljajo bankam strahotno breme, ker jih ne morejo izplačati, veliko jih je ušlo v tuje banke (na veselje domačih varčevalcev in tujih bankirjev), najbližja pot pa je bila za devize v - nogavice.

Iz nogavic je nekaj časa vlekel devize še Marković, ki pa se je kmalu opekel; ljudje so mu pokazali fige in — kar se je le dalo — hitro spet reševali svoje devizne prihranke. Predlani in lani je zato črna devizna borza lepo cvetela. Prihranki so se prelivali v devize spet zato, ker skorajda ni bilo nobene druge možnosti za naložbe denarja. Nekaj takih možnosti je sicer lani že bilo (državne obveznice, obveznice podjetij, nekaj delnic...), vendar nobena še zdaleč ni bila tako zelo varna, kot je bila naložba denarja v devize.

Zdaj se je ta devizna mrtva gmota sprostila. Nakup stanovanj po zelo ugodnih cenah je bila zaradi tega dobra vladna poteza, ki pa si je ne bi smela lastiti ta vlada, saj je bila ideja in priprava na odkup zaplojena že prej. Žal pa vlada na učinke take prodaje ni bila pripravljena: ni predvidela, da se bo sprostilo toliko deviznih zalog pri občanih. Nenadejano zdaj te devize povzročajo denarni politiki težave. Samo zaradi odkupa stanovanj se je v banke zlilo v dveh mesecih za 300 milijonov mark deviz (odliva je bilo za 80 milijonov mark), kar je povzročilo, da se je tečaj deviz znižal, okrepila pa se je vrednost tolarja.

Povsod po svetu bi bili s takimi razmerami nadvse zadovoljni, pri nas pa centralna banka hiti reševati nekatere hude probleme. Glavna težava je tečaj deviz. Tečaj je postal premalo stimulativen za izvoznike, zato se je bati, da bo izvoz nazadoval. V zdajšnjih okoliščinah, ko na domači, torej nekdanji jugoslovanski trg, skorajda ne moremo ničesar več prodati, je izvoz življenjsko pomemben. Če se ne bo hitro povečeval, bo gospodarstvo moralo še bolj zaustavljati proizvodnjo; to državo hudo siromaši in prav v obdobju, ko zaradi različnih vzrokov nezaposlenost hitro napreduje, je tak proces najbolj nezaželjen. Ta grožnja je tako preteča, da bi morala vlada (oziroma denarne oblasti) na umeten način podražiti devize.

Prav pri tem pa je opaziti razhajanje med vlado in centralno banko. Če prav razumemo finančnega ministra, hoče devizno plimo umiriti s hitro sprostitvijo deviznih hranilnih vlog. Na ta način bi devize spet začele krožiti na notranjem trgu, kar bi najbrž umirilo tečaje, obenem pa bi na ta način dosegli tudi, da bi se povrnilo zaupanje v slovensko bančništvo. Centralna banka pa trdi, da je treba ukrepati takoj. Ker vlada ne ukrepa, skuša centralna banka sama umiriti devizni trg s prodajo deviznih certificatov. Na ta način naj bi "posrkala" precejšnjo količino deviz, zaradi česar naj bi devizni tečaji nekoliko poskočili.

Kar naenkrat se morajo torej vsi po vrsti ukvarjati z devizno plimo; ni pa zaznati, da bi se kdo že pripravljal na devizno oseko, ki bo visokemu valu zanesljivo sledila. Precej časa bo tudi v tej državi potrebno, da se bodo taka denarna vprašanja nekoliko uredila in da bodo razmere vsaj na daleč podobne evropskim.

V okviru zakona za razvoj obmejnih območij

Zajamčiti razmah obrti

VIDEM — V Furlaniji-Julijski krajini deluje okrog 32.000 obrtniških podjetij, od tega 1.507 v goratih predelih na Videmskem; slednja zaposlujejo 4.500 oseb, torej vsakega četrtega prebivalca. Gre za specifično stvarnost, ki potrjuje, kako globoko je ta stroka zasidrana v proizvodnem tkivu in predstavlja spričo tega eno najvidnejših značilnosti gospodarstva v deželi.

To je naglasil nedavno Adriano Biasutti, preden je zapustil predsedstvo deželne vlade. Dodal je, da bi morali deželni upravitelji posvetiti v bodoče čim večjo pozornost ravno hribovitim oziroma goratim območjem kot svežim virom človeških, delovnih, proizvodnih resurzov; to pa bo mogoče edinole, če bodo ustrezno zaščitili vse gorske skupnosti, spodbujali h krepitvi obstoječega in raztegnili ugodnosti zakona št. 35 na podjetja, ki se morajo posodobiti, preustrojiti in modernizirati stroje ter naprave. Za ohranitev in učvrstitev zaposlenosti ter zavrtje propadanja goratih predelov je potrebno torej kakovostno povzdigniti obstoječe danosti, obenem pa seveda tudi sprožati nove pobude.

Evropska gospodarska skupnost je predvidela v svojem načrtu o pomoči obrobnim regijam izrecne posege v korist zaostalih območij, območij, kjer industrija propada, in kmetijskih sredin; v tem primeru pride v poštev tudi FJK oziroma obrtništvo v hribovitih predelih. Sicer pa vzbuja "furlanski model" obrtnega in sicerščnjega drobnega gospodarjenja veliko pozornosti tudi v vzhodni Evropi, ki ji pomeni majhno podjetje referenčno točko pri obnavljanju gospodarskih sistemov. Dokaz tega smo dobili na nedavnem 17. salonu obrti Alpe-Jadrana na pordenonskem sejmišču, saj so se ga udeležili številni razstavljalci tudi iz Madžarske, Romunije, Slovenije in Hrvaške, navzoči pa so bili tudi še člani pred kratkim ustanovljenega Združenja zasebnih italijanskih podjetnikov iz Istre in z Reke. Nič čudnega, saj odigrava ta prireditev vlogo povezovalke med Furlanijo-Julijsko krajino na eni ter zahodno in vzhodno Evropo na drugi strani.

Dežela FJK doživlja izjemno važen zgodovinski moment, ki je v določenem smislu odločilen za njeno bodočnost, je menil v Pordenonu deželni odbornik Gianfranco Carbone. S tem je mislil zdajšnji čas, ko mora dežela učinkovito odigrati svoje mednarodno poslanstvo v odnosu do srednje in vzhodnoevropskega zaledja. Pri tem ji bodo pomagal državni zakon za razvoj obmejnih območij, ki predvideva vrsto tehnično-finančnih instrumentov, a med temi tudi poseben krožni sklad za razvijanje obrtniških podjetij, da bi se bodo enakopravno kosala s tujimi. Vstopala bodo lahko v mešane družbe oziroma se vključevala tudi v drugačne oblike komercialne ter industrijske kooperacije. (fdg)

Na tiskovni konferenci so izrazili zadovoljstvo nad lanskimi rezultati

Luka Koper zre optimistično v 1992

Na tiskovni konferenci ob zaključku poslovnega leta v koprski luki smo slišali marsikaj novega in zanimivega o edinem slovenskem oknu v svet. Kljub že znanim in neizbežnim gospodarskim problemom, ki jih je povzročila politična situacija v nekdanji Jugoslaviji, so v Luki Koper uspeli zaključiti poslovno leto 1991 pozitivno. Čeprav je bil pretovor manjši, so zadovoljni z ustvarjenimi rezultati. Glavni direktor Luke Koper, Rudi Dujc je prisotne seznanil s lanskim prometom. Ne glede na razmere v bivši Jugoslaviji in vojno v Sloveniji, kar je povzročilo dodatno zavarovanje ladjarjev za vojno tveganje, je Luki uspelo ohraniti trg (zlasti tranzitni): lani so pretovorili 4,3 milijona ton blaga, kar je za 22% manj kot l. 1990. K pozitivnem finančnem rezultatu pa je prispeval tudi tečaj tolarja, ki je pogosto bil razlog za rdeče številke v luški denarni bilanci. Seveda je pri takšnem poslovanju »botroval« tudi znani luški recept, da se z manjšim številom zaposlenih doseže večja učinkovitost dela in s tem dobre plače delavcev.

Uspeli so zadržati poslovne partnerje iz tujine

V pretovoru so večji padec zapisali pri kontejnerjih, ki jih je bilo za 36% manj kot l. 1990. Promet z razsutimi tovori je padel za 25%. Nasprotno je bil trend pozitiven pri generalnem blagu (kosovno) in lesu, ki finančno največ pomenita; teh tovorov je bilo toliko kot predlanskim. Drugi pozitiven trend je pretovor tranzitnega tovora, ki je s skromnim padcem, glede na strukturo prometa, ostal na nivoju 1990; to je 60% skupnega prometa Luke Koper. Tudi lani je prvačila Avstrija z 1.200.000 ton pretovora. Če bi pretovorili še dve ladji z železno rudo, pa bi bil plan avstrijskega pretovora izpolnjen. Druga je Češkoslovaška (550.000 ton), sledi pa Madžarska (450.000 ton). V luki so torej uspeli zadržati tuje partnerje, ki so v najbolj težkih dneh zaupali temu podjetju in njegovemu kvalitetnemu servisu.

Manj delavcev - večje plače

Lansko uspešno poslovanje Luke Koper je vezano na recept o zredčitvi zaposlenih, zlasti režijskih delavcev. Višek režijskih delavcev so razporedili v proizvodnjo, nekateri delavci so se upokojili, drugi so sprejeli odpremnino in tako se je število zaposlenih skrčilo za 350. Ker pa je mesečna realizacija v odnosu na predlansko bila manjša, so vseeno uspeli zagotoviti povprečen osebni dohodek 23.000 tolarjev neto. »Imeti čim manj zaposlenih in jih dobro plačati: to je naše osnovno geslo, ki so ga sprejeli tudi delavci. Zdaj ni več težav s predčasnim zapuščanjem delovnih mest ali s daljšanjem delovnega časa, da bi se končalo delo na ladji. V luki smo dosegli precej večjo učinkovitost na delovnem mestu kot leta prej«, je zadovoljno povedal Rudi Dujc.

Za letos planira Luka Koper pretovor od 4,5 milijona ton. Upajo, da se obdrži obseg dosedanjega pretovora, vendar optimistično gledajo na pridobivanje novih tranzitnih pošiljk. Seveda je stalna naloga luke tudi izpopolnitev tehnologije za dosego večje učinkovitosti pretovora. Luka se je že dogovorila za petovor 20.000 traktorjev in tovornjakov češkega Motokova, namenjenih v Libijo, okoli 15.000 avtomobilov Mitsubishi, katerih je avstrijska firma postala generalni uvoznik za češkoslovaško in madžarsko tržišče. Zato bodo v luki prostor od 7 ha površine za skladiščenje avtomobilov razširili na 10 hektarjev. Tod bodo zgradili servisno delavnico in tir z mostom čez preliv, da bi mogli direktno nakladati in odpremati vagone. Tudi Metalka (ekskluzivni slovenski izvoznik) bo čez Koper izvažala dvigala v Bangkok.

V Evropo samo z ustrezno infrastrukturo

Če želijo evropski nivo tako v luki kot v njenem zaledju, morajo skrbeti za infrastrukturo. Zato so že začeli pripravljati komunalne površine za proizvodne dejavnosti v prosti coni. Tudi brez cestne in železniške povezave ne morejo govoriti o daljnji perspektivi luke; zato je nujno treba poskrbeti za železniško in cestno zvezo z Madžarsko in zgraditi 30 km proge, ki bi luko povezovala s to državo. To je prioritetna naloga. Ta proga je (prek Horgoša) že obstajala, toda so jo l. 1960 demontirali. Dolgoletna zadeva na področju infrastrukture je pomol III, ki bi nastal s poglabljanjem in širjenjem bazena III; tudi to je zelo nujno vprašanje.

ZORAN VLAJIČ

Za svetovni pokal v smučarskih skokih

Höllwarth najboljši

PREDAZZO (Trento) — Na včerajšnji 9. tekmi za svetovni pokal v smučarskih skokih v Predazzu je zmagal Avstrijec Martin Höllwarth, ki se je izkazal z dvema regularnima skokoma. Na tekmi, ki sta jo ovirala dež in sneg, se je s 4. mestom odrezal tudi Italijan Ivan Lunardi, medtem ko je slovenski zastopnik Franci Petek pristal šele na 15. mestu. Prav v Predazzu je Franci februarja lani osvojil svetovni naslov.

Danes bo v Predazzu trening, jutri pa bo na veliki skakalnici ekipno tekmovanje.

Vrstni red: 1. Höllwarth (Av.) 241,4 točke (94 m + 92,5 m); 2. Martinsson (Še.) 232,6 (94 + 87); 3. Tällberg (Še.) 229,3 (91,5 + 89); 4. Lunardi (It.) 224,6 (89 + 89,5); 5. Sakala (ČSFR) 222,6 (89 + 87); 6. Vettori (Av.) 218,1 (88 + 88); 7. Goldberger (Av.) 217,8 (89,5 + 86); 8. Mollars (Fr.) 216 (90 + 85); 9. Nieminen (Fin.) 215,5 (83,5 + 91,5); 10. Pointner (Av.) 213,2 (88,5 + 86); 11. Holland (ZDA) 210,1 (87 + 84); 12. Lantinen (Fin.) 209,3 (86 + 84,5); 13. Jez (ČSFR) 209,1 (88,0 + 83,0); 14. Rathmayer (Av.) 206,6 (83,5 + 86,5); 15. Petek (Slo.) 202,4 (79,0 + 87,5); 25. Pertile (It.) 191,3 (82,0 + 81,0); 28. Pinzani (It.) 191,0 (82,0 + 80,5).

Skupni vrstni red za SP: 1. Nieminen (Fin.) 137; 2. Rathmayer (Av.) 98; 3. Jez (ČSFR) 82; 4. Zünd (Švi.) 71; 5. Vettori (Av.) 69; 6. Höllwarth (Av.) 68; 7. Felder (Av.) 59; 8. Nikkola (Fin.) 57; 9. Martinsson (Še.) 50; 10. Holland (ZDA) 48; 11. Petek (Slo.) 47; 12. Tällberg (Še.) 46; 13. Sakala (ČSFR) 44; 14. Goldberger (Av.) 39; 15. Haim (Av.) 32; 25. Lunardi (It.) 13.

Vrstni red v pokalu narodov: 1. Avstrija 417; 2. Finska 218; 3. Češkoslovaška 130; 4. Švica 111; 5. Švedska 96; 6. Nemčija 57.

Turneja Alpe Jadran v Planici

Zmaga Rauschmeieru

PLANICA — V Planici je bila včeraj prva tekma v okviru 3. skakalne turneje Alpe Jadran, na kateri je nastopilo 85 tekmovalcev iz 12 držav. Tekma je veljala tudi za evropski pokal, udeležba pa je bila kar kakovostna, saj je bilo na zaletišču lepo število imen, ki pobirajo točke tudi v preizkušnjah za svetovni pokal.

Tokrat je bilo malo »netopirjev«, tekmovalcev s škarjasto držo smuči, vsa najboljša mesta pa so pobrali »klasiki«. Prepričljivo je zmagal Avstrijec Rauschmeier, izmed slovenskih tekmovalcev pa je bil najboljši Primož Kopač s četrtim mestom. Med Slovenci je še najbolj razočaral Štirn, ki se ni uvrstil niti v finale med 50 tekmovalci. Zmagovalec Rauschmeier, ki je pred dvema letoma hudo padel na generalki za SP v Predazzu, je dokazal, da se vrača v svetovno elito.

VRSTNI RED: 1. Rauschmeier (Av.) 230,1 (93, 92); 2. Heumann (Nem.) 217,6 (89,5, 90,5); 3. Bauer (Nem.) 215,0 (87, 92); 4. Kopač (Slo.) 214,2 (86,5, 89,5); 5. Mojš (ČSFR) 213,2 (88, 90,5).

Dirka tris

NEAPELJ — Zmagovita kombinacija dirke tris je ta teden 4-5-14. Dobitnikov je bilo 930, prejeli pa bodo po 3.674.100 lir.

Jure Zdovc poškodovan

BOLOGNA — Slovenski košarkar Jure Zdovc, ki igra pri bolonjskem Knorru, bo moral počivati vsaj teden dni. Zdovc ima težave s hrbtom in je že v drugem polčasu predsinočnjega srečanja za evropsko klubsko košarkarsko prvenstvo proti telavivskemu Makabiju moral predčasno na klop.

Camporese izločen

SYDNEY — V polfinalu mednarodnega teniškega turnirja v Sydneyu je Španec Emilio Sanchez v dveh setih s 6:4, 7:6 premagal Italijana Omarja Camporeseja. V prekinjenem četrtfinalnem srečanju je Camporese odpravil Šveda Christiana Bergströma s 6:7, 6:4, 6:1.

V finalu se bo Sanchez pomeril s Francozom Guyem Forgetom, ki je v drugem polfinalu s 6:3, 6:2 odpravil Američana Davida Wheatona.

V četrtfinalu ženskega turnirja v Sydneyu pa so takole igrali: M.J. Fernandez (ZDA) - Meški (Gru.) 6:1, 6:2; Sanchez (Šp.) - Martinez (Šp.) 6:4, 6:2; Huber (Nem.) - Novotna (ČSFR) 6:3, 7:5; Sabatini (Arg.) - G. Fernandez (ZDA) 6:2, 7:6.

Danes moški smuk za svetovni pokal

GARMISCH — Z današnjim moškim smukom v Garmischu se bo začela serija tekem, ki bi v 15 dneh znala izoblikovati veliko bolj natančno podobo letošnjega svetovnega pokala. Do 26. januarja so namreč predvideni trije smuki, tri kombinacije in superveleslalom, na katerih pa ne bo Alberta Tombe, ki bo nastopil samo na treh slalomih in enem veleslalomu. Razumljivo bo to velika priložnost za Accolo in Girardellija, da Tombo dohitita ali celo prehitita na skupni lestvici: italijanski as ima trenutno 800 točk, Accola jih ima 125 manj, a Girardelli 392 manj.

Kot smo dejali, bo danes smuk, ki bo s ponedeljkovim slalomom veljal tudi za kombinacijo. Danes sta glavna favorita za zmago Heinzer in Mahrer, Accola in Girardelli pa bosta predvsem skrbela za dobro uvrstitev, ki bi jima prinesla nove točke. Na solidno uvrstitev računa tudi Italijan Kristian Ghedina. Na včerajšnjem treningu se je poškodoval njegov rojak Luigi Colturi, ki si je med drugim zlomil palec na desni roki.

Danes tudi ženski smuk za svetovni pokal

SCHRUNS (Avstrija) — Danes bi morali izpeljati tudi ženski smuk za svetovni pokal, vendar bodo dokončno odločitev sprejeli šele tik pred predvidenim startom. Včeraj je namreč progo pokrivala megla in je možno, da bodo danes izvedli slalom, ki je bil po prvotnem programu na sporedu jutri.

Sacchi za »bliskovite« sklice reprezentance

RIM — Kaže, da je trener italijanske nogometne reprezentance Arrigo Sacchi začel uveljavljati način »bliskovitega« sklicevanja igralcev med enim prvenstvenim kolom in drugim. S tem naj bi zadostil potrebam po kontinuiteti. Igralci se bodo namreč zbrali v rimskem športnem centru Borghesiana od 13. do 15. t.m. Sklicani pa so bili: Albertini, Baresi, Costacurta, Evani, Maldini (Milan), Dino Baggio, Berti, Bianchi, Ferri, Zenga (Inter), Roberto Baggio, Carrera, Casiraghi (Juventus), Baiano (Foggia), Carboni, Rizzitelli (Roma), De Napoli, Ferrara, Zola (Napoli), Eranio (Genoa), Lombardo, Mancini, Pagliuca, Vialli (Sampdoria), Marchegiani (Torino).

Disciplinska komisija zavrnila priziv Milana

MILAN — Disciplinska komisija je zavrnila priziv Milana v zvezi s Costacurto, ki je bil diskvalificiran za eno kolo. Delno je sprejela pritožbo Casertane: Manzu je preklicala diskvalifikacijo za eno kolo, potrdila pa je kazen za Petruzzija, ki tako ne bo mogel odigrati dveh srečanj.

Manuel Fangio mora na operacijsko mizo

BUENOS AIRES — Manuela Fangia, bivšega svetovnega prvaka v formuli ena (sedaj ima 80 let), so včeraj sprejeli v bolnico v Buenos Airesu. Fangia bodo operirali zaradi težav, ki jih ima s prostato.

Na dirki Pariz - Capetown

Vatanen in Orioli včeraj najhitrejša

NAMIBE (Angola) — Na 14. etapi avto-moto dirke Pariz - Capetown je med avtomobilisti zmagal Finec Vatanen (citroen), med motoristi pa je bil najhitrejši Italijan Orioli (cagiva). Skupni lestvici sta naslednji:

AVTOMOBILISTI: 1. Auriol-Monnet (Fr.) mitsubishi 18.00'18"; 2. Weber-Wieber (Nem.) mitsubishi po 10'50"; 3. Shinozuka-Magne (Jap., Fr.) mitsubishi 23'57"; 4. Waldegaard-Gallagher (Še., VB) citroen 1.29'30"; 5. Vatanen-Berglund (Fin., Še.) citroen 2.40'29".

MOTORISTI: 1. Peterhansel (Fr.) yamaha 47.58'50"; 2. Laporte (ZDA) cagiva po 30'47"; 3. Arcarons (Šp.) cagiva 41'33"; 4. Morales (Fr.) cagiva 42'28"; 5. Picard (Fr.) yamaha 1.19'48"; 7. Orioli (It.) cagiva 3.18'40"; 10. Trolli (It.) cagiva 7.47'55".

Številni zamejski smučarji za točke FISI v Sappadi

Smučarska tekmovalna sezona za točke FISI se pri nas začenja v znamenju rekordne udeležbe slovenskih tekmovalcev. Pod oznako Meddruštvene združene smučarske tekmovalne ekipe oziroma 4 posameznih nastopajočih društev (Brdina, Breg, Devin in Mladina) bo namreč na 6 kvalifikacijskih tekmah, morebiti na deželnih finalih in na Tržaškem prvenstvu, nastopilo čez 50 naših smučarjev, kar kaže, da je pri nas zanimanje za to šport nadvse živo.

Že danes bodo v Sappadi v superveleslalomu moči merili mladinci in mladinke (od letnika 1973 do 1976). Med slednjimi velja Francesca Rapotec za favoritinjo. Jutri pa bosta na vrsti še 2 tekmovanji. Pionirji (letniki od 1977 do 1980) bodo imeli na Zoncolanu veleslalom, cicibani (81/82) pa v kraju Forni di Sopra slalom.

Dvajseterica naših smučarjev je teden počitnic po novem letu izkoristila za izpiljenje priprave. Na Voglu so mladi tekmovalci trenirali pod vodstvom Dušana Videmška, Andreja Žvaba in Boštjana Gašperšiča, zadnji dan pa so imeli še pregledno test tekmovanje v slalomu (2 spusta) in veleslalomu (3 spusti), pri čemer sta za merjenje časov zgledno poskrbela Pavel Fachin in Devan Cesar.

V veleslalomu je najboljši absolutni čas dosegel mladinec Marko Šuber, v slalomu pa je bila najhitrejša Christina Volpi.

Vsedržavni namiznoteniški turnir

Sedem Krasovih članov v Parmi

Sedem Krasovih namiznoteniških igralcev bo danes nastopilo na kakovostnem turnirju vsedržavnega značaja v Parmi. Turnir ima oznako »kriterij« in na njem lahko sodelujejo le tisti igralci, ki so se uvrstili med prvih osem oziroma med prvih šestnajst na predhodnem, kvalifikacijskem turnirju. Tekmovanje zato sodi v sam vrh namiznega tenisa.

Pred mesecem dni so se Krasove mlajše pionirke na kvalifikacijskem turnirju v Lavagni odlično odrezale. Drugo mesto Katje Milič in tretje mesto Vanje Milič ter Erike Radovič je obetajočim pingpongašicam prineslo pravico do nastopa v Parmi. Monika Radovič je bila tretja mladinka v Lavagni, na zmagovalno stopnico pa je stopila na kvalifikacijskem turnirju tretjekategornikov v Vastu. Zato bo v Parmi natopila med najboljšimi mladinkami v 3. kategoriji. Biserka Simoneta kot drugokategornica po pravilih ne sme sodelovati na kvalifikacijskih mladinskih turnirjih, vendar glede na letnico rojstva lahko igra na kriteriju v kategoriji mladink in pa seveda v svoji kategoriji.

Kras bo imel v Parmi tudi moškega predstavnika v drugi kategoriji, to je Cristiana Mersija, ki se je na kriteriju absolutnih kategorij v Modeni uvrstil med 8 najboljših. Trud, ki ga je Igor Milič vložil na drugem turnirju tretjekategornikov v Monzi, kjer se je uvrstil med osmerico, bo lahko krasovec vnovčil danes v kriteriju v borbi tretjekagornikov.

Tudi Krasovi igralci na Jaklovem memorialu

V okviru zelo dobrih in plodnih odnosov maniznoteniškega odseka Kras z društvi matične domovine se bo 12 najmlajših Krasovih igralcev udeležilo tradicionalnega Jaklovega memoriala za pionirje, ki ga že vrsto let organizira namiznoteniški klub Vesna iz Zaloga pri Ljubljani. Med mlajšimi pionirji bodo Kras zastopali Peter Santini, Miran Simoneta, Robi Pavletič, Goran Milič, Bojan Simoneta, Jani Grom, Nataša in Nina Milič, Ivana Stubelj, Daša Bresciani in Jasmin Kralj. Med starejšimi pionirkami bo Kras predstavljala Nataša Grom. (J. J.)

V amaterskih nogometnih prvenstvih bodo jutri na vrsti srečanja prvega povratnega kola

Naše enajsterice z veliko optimizma in trdno voljo

Po prekinitvi zaradi praznikov se bodo nogometna amaterska prvenstva jutri nadaljevala s pari prvega povratnega kola.

PROMOCIJSKA LIGA

PRO FIUMICELLO - JUVENTINA

Štandreška enajsterica je zaključila prvi del prvenstva prav na zadnji stopnički. Dokaj neugoden je bil razplet zaostalih srečanj, saj je zadnjeuvrščena Ponziana premagala Rudo, medtem ko je Juventina potegnila krajši konec proti Costalungi. V povratnem delu bo zato morala goriška enajsterica napeti vse sile, da nadoknadi zamujeno. Naloga ne bo lahka, čeprav so tako društvo kot igralci prepričani, da rezultati ne bodo izostali, le če se bo tudi sreča od časa do časa nasmehnila belordečim.

Veliko novost v štandreškem taboru predstavlja prihod Giorgia Tavčarja na krmilo ekipe. Tavčar, ki je sicer stalno sledil moštvu kot zdravnik, bo odslej stal ob strani trenerju Mauriju, ki ne nosi posebnih krivd za dosedanje negativne rezultate. V prejšnjih letih je Tavčar že sedel na klopi Juventine, ko je skupaj z Grionom dosegel dvojno zaporedno napredovanje iz 3. v 1. amatersko ligo. Upati je, da bo ta poteza zdramila ekipo, za katero naj bi po daljšem času spet zaigral kapetan Tabaj, ki je utrpel hudo poškodbo že v prvem kolu. Jutrišnja naloga belordečih pa bo vse prej kot lahka, saj Fiumicello sodi med boljše enajsterice in s 17 točkami zaseda trenutno 4. mesto na skupni razpredelnici. (mal)

1. AMATERSKA LIGA

TARCENTINA - ZARJA

Zarjani gostujejo pri ekipi, ki je lani končala prvenstvo 2. AL (skupina C) na 5. mestu z 38 točkami. Letos pri Tarcentini ni prišlo do bistvenih sprememb. Novost predstavljata le vratar Lizzi in vezni igralec Peresutti. Očitno enajsterica »plačuje« prestop, saj ima trenutno le točko več od Zarje, ki je v zaostali tekmi z močnim Donatellom pokazala viden napredek. Zgleda, da je zamenjava trenerja pri Zarji, vsaj s psihološkega vidika, imela precej ugoden vpliv, saj igra zelo zagrizeno, kar navijačem in odbornikom vliva veliko upanja.

Naloga Bazovcev jutri seveda ne bo lahka. Domačini si ne smejo dovoliti spodrsljajev, saj bi se lahko takoj znašli na spodnjem delu lestvice. Iz tega položaja pa se hoče čimprej rešiti Zarja in zato je tokrat obvezna vsaj točka.

RIVIERA - PRIMORJE

Proseška enajsterica igra v Magnago in Riviera, kraju v neposredni bližini Tarcenta, ki šteje približno 1000 prebivalcev in je sedež občine, pod katero spadata še dve manjši naselji (Billerio in Bueriis). Občina Magnago ima nekaj nad 2000 prebivalcev in ekipa iz tega kmetijsko-industrijskega centra si je lani zagotovila prestop po dodatni tekmi. Riviera je namreč igrala v skupini C 2. AL in je s 37 točkami delila sedmo mesto z Reanesejem, katerega je v odločilni tekmi premagala s 5:4 po streljanju 11-metrovk. Nato si je tudi Reanese po dodatnih tekmah zagotovil napredovanje in se je v letošnjem prvenstvu znašel prav v tej skupini.

Pri Rivierju letos nismo zabeležili večjih sprememb. Začel je nekoliko negotovo (7 tekem - 3 točke), nato pa si je opomogel: trenutno ima 16 točk in je na sredini lestvice. Primorju to gostovanje narekuje veliko previdnost, ker ekipe, ki nimajo problemov z lestvico, znajo biti zelo nevarne. Ohranitev nepremagljivosti bi za Primorje predstavljalo že pozitiven nastop.

VESNA - TOLMEZZO

Križanom pride v goste močni Tolmezzo, ki si je lani zagotovil napredovanje na podlagi posebne lestvice, ki jo je sestavila nogometna zveza za ekipe 2. AL, ki so za to zaprosile. Lani je namreč Tolmezzo igral v skupini C 2. AL in je s 30 točkami pristal na 10. mestu, vendar je na posebni lestvici s 140 točkami bil prvi in tako mu je pripadlo edino prosto mesto. V začetku je zgledalo, da ekipa precej občuti prestop (4 tekme - 2 točki), nato pa se je za mlado postavo trenerja Damianija začela pozitivna serija, saj je v preostalih 11 tekmah zbrala kar 18 točk. V tej »dobri« seriji je doživela en sam poraz in sicer doma v 13. kolu proti Villanovi (0:1). Ne bo odveč, če dodamo, da se Tolmezzo z 9 prejetimi goli skupaj z Vesno in Pro Romansom lahko pohvali z najsolidnejšo obrambo, poleg tega ima tudi precej prodoren napad (21 danih golov). Najuspešnejši strelec je napadalec Blanzan z 8 goli. Kot vidimo, je Tolmezzo zelo nevaren nasprotnik za Vesno, ki pa zna z umirjeno in previdno igro odnesti vsaj točko.

Kriško Vesno čaka jutri močni Tolmezzo

2. AMATERSKA LIGA

PRIMOREC - ZAULE

Trebenci gostijo ekipo, ki že dva meseca ni zmagala. Zaule so namreč po medlem začetku (8 tekem - 9 točk) v preostalih sedmih tekmah izbojevala le štiri neodločene rezultate, kar dokazuje, da igrajo povprečno. Sicer tudi lani niso blestele: v skupini D 2. AL so s 25 točkami končale prvenstvo šele na 13. mestu. Trebenci imajo torej možnost, da po šestih kolih »suše« pridejo spet do zmage, vendar ne smemo pozabiti, da v zadnjih nastopih niso igrali prepričljivo. Poleg tega bodo jutri v precej okrnjeni postavi, ker imajo kar tri izključene nogometaše (Canziani, Pertan, Bulich).

MEDEA KRAS

Kras tokrat res ne bo imel lahke naloge, saj je Medea še vedno v skupini ekip, ki se borijo za napredovanje, čeprav ima štiri točke manj od vodilne dvojice Fogliano - Isonzo. Prav s slednjima je Medea ostala praznih rok, a tretji poraz je doživela doma s Pro Farro. V prvem delu prvenstva je Medea celo presenetila Kras v Repnu (sicer s pičlim 1:0) in prav zato smo prepričani, da se bodo krasovci tokrat še toliko bolj potrudili. Računajo, da z zagrizeno in odločno igro lahko neporaženi zapustijo igrišče, čeprav tudi Medea s svoje strani meri na celotni izkupiček.

PIEDIMONTE - GAJA

Težka naloga čaka tudi Gajo na gostovanju v Podgori, če upoštevamo, da domača ekipa v vsem prvem delu prvenstva ni doživela poraza. Če k temu dodamo še, da je Piedimonte doslej prejel le 8 golov, je jasno, da je njegova moč v obrambi in zato napadalce Gaje, ki so doslej dali skupno 14 golov, čaka težka preizkušnja.

Sicer pa ne smemo pozabiti, da je Gaja, ki sicer na Padričah ni dosegla pričakovanih rezultatov, v gosteh večkrat prijetno presenetila. V sedmih tekmah je zgubila le proti močnemu Foglianu. Zato navijači, čeprav se zavedajo, da Piedimonte bo trd oreh, le gojijo upanje na pozitiven razplet.

BREG - PALAZZOLO

Bržanom pride v goste enajsterica, ki ima isto število točk (15), kar pomeni, da bi se gostje v Dolini sprijaznili tudi z neodločenim rezultatom. »Plavi« pa, ki so na domačih tleh še nepremagani, upajo, da povratni del prvenstva začnejo z zmago. Z uspehom bi se namreč Breg približal zgornjemu delu lestvice, česar v začetku prvenstva ni predvideval niti najbolj optimistični navijač. (B. Rupel)

SOVODNJE - MARIANO

Domačini, ki so v prvem delu že premagali jutrišnjega nasprotnika (kar s 3:0), tokrat ne smejo ponovno odpovedati. Res je, da so Sovodnje v zadnjih dveh domačih nastopih ostale praznih rok, težko pa si je zamisliti, da bi se negativna serija nadaljevala. Mariano je pepelka prvenstva, saj ni še osvojila nobene zmage in je v 15 nastopih zbrala le 6 točk, tako da je že po prvem delu v skoraj brezupnem položaju. Prav podcenjevanje pa bi lahko drago stalo sovodenjskewe nogometaše, ki so prav zaradi prevelikega prepričanja v lastne sposobnosti večkrat potegnili krajši konec proti slabšemu nasprotniku. Novoletni premor je nedvomno lahko samo koristil našim fantom, ki morajo ponovno pokazati tisto navdušujočo igro, ki je označevala njihove prve nastope. (mal)

V tekmi s CUS Padova

Borovke okrnjene a točki morata ostati doma

Položaj Borovih odbojkaric je zdaj tak, da si v drevišnjem domačem nastopu proti univerzitetni padovski šesterki CUS-a skorajda ne morejo privoščiti vnovič premagane zapustiti igrišče. Padovanke so v minulem kolu doma nepričakovano prepustile točki San Giorgiu iz Mantove, ki je v zadnjih štirih kolih dosegel tri zmage in prepustil borovkam nehvaležno zadnje mesto na lestvici. Nekdanjega prvoligaša (bivša ekipa Borove kapetanke Nacinovijeve) lahko torej očitno imamo za neposrednega tekmeca slovenskih odbojkaric v boju za obstanek.

Drevi bodo morale borovke vsekakor napeti resnično vse sile, kajti spet bodo nastopile v okrnjeni postavi. Letos namreč res nimajo sreče. Potem ko je standardno podajačico Vitezovo že novembra doletela težja poškodba kolena, je v torek kot strela z jasnega udarila v Borov tabor še nova neljuba vest: tolkačico Traettinovo, eno od nosilk Borovega sprejema servisa, so po nujnem posegu operirali na slepiču in bo tako morala mirovati dva meseca!

Trener Iesu bo moral tako znova spremeniti postavo, kandidatki za mesto na krilu in v sprejemni formaciji pa sta verjetno Stoperjeva ali mlada Čokova.

Jadranovi košarkarji v Trstu proti neugodnim »gusarjem«

Vsi tisti, ki so vsaj nekoliko doma v košarki, vedo, koliko je pomemben lik graditelja igre oz. playmakerja v košarkarskem moštvu. Ni naključje, da so najbolj zmagovite ekipe, v zgodovini svetovne in evropske košarke, bile vedno dobro preskrbljene v tej vlogi, tako kot ni naključje, da so morali jadranovci v prejšnjem kolu priznati, čeprav v gosteh, premoč četrtouvrščenega Bassana, ravno ko je moral Klavdij Starc zaradi poškodbe izostati od tekme.

Seveda, to ni očitek, ki gre na rovaš vseh ostalih jadranovcev ali pa precenjevanje pomembnosti Starca v ekonomiji Drvaričeve postave, na dlani pa je, da je playmaker tisti igralec, ki odreja in upravlja igro celotnega kolektiva in da se ekipa brez njega znajde v škripcih, tudi zato, ker upravlja skupek gibalnih in miselnih navad, ki so jih posamezniki pridobili v teku večmesečnega procesa in ki jih ni mogoče nadomestiti ob odsotnosti vodje.

Proti poprečnemu ali mnogo slabšemu nasprotniku bi Jadran TKB verjetno osvojil točki, vendar ambicioznemu in solidnemu nasprotniku ni mogoče dovoliti tolikšne prednosti brez hujših posledic, prav to pa se je zgodilo zadnjič v Bassanu.

Drvaričeva vrsta se bo drevi pomerila s presenetljivo postavo Gabri Elle Piove di Sacco, ki je v brk vsem negativnim predvidevanjem opazovalcev o težavah novincev v katerikoli ligi, doslej odigrala vrsto uspešnih tekem in izstopala v vlogi neugodnega, gusarskega moštva, ki prav rado zmaguje na tujem. Če temu podatku dodamo še informacijo, da bo Jadran TKB tudi tokrat nastopil brez poškodovanega Starca, potem lahko ugotovimo, da je vzrokov za zaskrbljenost več kot dovolj.

Janez Drvarič, ki je po naravi velik optimist, je za bralce PD izjavil sledeče: »Jasno je, da obstaja določena komponenta zaskrbljenosti in da bomo šli na igrišče z ustrezno mero spoštovanja do nasprotnika, ki je v gosteh že premagal Bassano, Sacile, Roncade in videmski Virtus, vendar je prav tako jasno, da si ne smemo več privoščiti spodrsljajev na domačem igrišču, in da tudi Klavdijeva odsotnost ne more in ne sme biti neke vrste preliminarni izgovor. Igrati moramo za zmago, ker je to, ne glede na situacijo s poškodbami, naš cilj in ker sodi v naše realne zmožnosti.«

Kratko in jedrnato. Lahko pristavimo edinole še to, da se s trenerjevo napovedjo v celoti strinjamo. Pa še informacija, da si je med tednom poškodoval gleženj tudi Aleks Smotlak, ki bo pa zanesljivo na igrišču. (Cancia)

Jadran Farco v Trevisu

V okviru petega povratnega kola vsedržavnega mladinskega košarkarskega prvenstva bo postava Jadrana Farco v ponedeljek gostovala v Trevisu, pri prvouvrščenem Benettonu. Glede na jakost in na nivo aspiracij domačinov imajo Drvaričevi fantje malo izgledov za zmago, vendar pa bodo odpotovali v Treviso brez treme. Jadranovi mladinci so resno trenirali tudi med prazniki, tako da bodo tudi tokrat dobro pripravljeni in motivirani. (Cancia)

DEŽELNI MLADINCI

ALBA BETONTORRE - DOM 83:85 (40:37)

DOM: Ambrosi 23, Silič 13, Pečanac 14, Primožič 12, Zavadlal 12, Spacal 6, Lograsso 5, Skok.

OSEBNE NAPAKE: Dom 30, Alba 29; PON: Plet (31), Faggiolo (38), Ambrosi in Zavadlal (40); TRI TOČKE: Spacal 1, Silič 1.

Belordeči so v srečanju proti zadnjeuvrščenim Krminčanom tvegali vse do zadnje minute poraz. A tudi tokrat, podobno kot v prejšnjem kolu proti Pomu, jim je uspelo v zadnjem trenutku iztrgati nasprtoniku zmago iz rok. Vzrok tako bledega nastopa domovcev je treba pripisati dvetedenskemu mirovanju. To se je poznalo predvsem v napadu pod košem. V obrambi so bili sicer bolj aktivni. Z občasno cono jim je uspelo ujeti nekaj žog. Ključ zmage pa je bil silovit presing, ki so ga belordeči izvedli tri minute pred koncem.

V ponedeljek pa jih čaka težko srečanje proti drugouvrščenemu Felletu. (Primožič)

Koimpex na Općinah tokrat nesporen favorit

Po prepričljivi sobotni zmagi v Cussignaccu bodo opogumljene slogašice spet nastopile pred lastnimi gledalci in pričakovati je, da jih bodo tokrat (za razliko od zadnje nesreče domače tekme s Fantonijem) osrečile. Na Općine prihaja namreč ena od ekip s spodnjega dela lestvice, ekipa iz mesteca ribičev Chioggie. Tamkajšnji Volley je v dosedanjih devetih nastopih zbral dve zmagi. Doma je premagal solidnega Kennedya, v gosteh pa neposrednega tekmeca za obstanek CUS-a. Obakrat je bil izidi 3:2.

Čeprav zlasti uspeh proti Kennedyu opozarja, da nasprotnic le ne gre podcenjevati (a prejšnjo soboto je Chioggia v Miri povsem razočarala), je upati, da se bodo gostje ulovile v razpredeno mrežo Peterlinovih varovank. Trener Koimpexa bo drevi verjetno razpolagal z vsemi svojimi igralkami (še bo manjkala le Žbogarjeva, ki je, kot kaže, podaljšala svoje študijsko bivanje na Angleškem), a nekatere bodo danes vstopile v telovadnico takorekoč naravnost iz... postelje, kajti Ukmarjevo, Garbinijevo in Sosičevo je ves teden pestila mrzlica. Pozitivno pa je, da se Škerkova, ki se prav tako vrača z Otoka, zelo hitro pridobiva na formi.

Bor Agrimpex v Noventi PD

Čeprav vse kaže, da je v prvenstvu moške C-1 lige vprašanje napredovanje zasebna zadeva obeh šesterk iz Belluna, sodi tudi Nova Gens iz Novente Padovane, pri kateri bo danes zvečer gostoval Bor Agrimpex, med tiste zasledovalce, ki še niso povsem odrezani iz vseh kombinacij za vrh. Zato je težko pričakovati, da bi lahko borovci drevi spet prišli do uspeha, čeprav velja opozoriti, da so Padovani prejšnji teden izgubili proti nič več kot solidnemu Asfjr.

Izboljšano razpoloženje po prvi zmagi sezone ob istočasni razbremenjenosti (plavi drevi nimajo česa izgubiti) predstavljata lahko pravo zmes za soliden nastop.

Borovci bodo nastopili z vsemi razpoložljivimi igralci (kolikor jih je pač ostalo), spet pa se jim bo menda pridružil Paolo Pernarcich, ki sicer službuje v Padovi.

Valprapor Imsa igra nocoj tudi za... Olympio CDR

Deželna odbojkarska prvenstva postajajo vse bolj zanimiva, ker se proti koncu prvega dela prvenstva vrstijo nekateri odločilni obračunu. Glede osvojenih točk v prvem nastopu v letu 1992 ne moremo biti zadovoljni. Upati je le, da bodo odbojkarice v 10. kolu bolj uspešne, odbojkarji pa so pred tednom pospravili 6 od 8 možnih točk.

MOŠKA C-2 LIGA

Osrednja tekma bo tokrat v goriškem Kulturnem domu med med ekipo Valprapor Imsa in Povolettom. Pred neposrednim obračunom med Pordenonom in Flebusom iz Povoletta sta bili ti dve šesterki velika favorita za napredovanje. Po gladkem domačen porazu Povoletta ostaja Pordenon sam neporažen na vrhu lestvice, Olympia CDR in Povoletto imata sedaj 16 točk, takoj za petami jima sledi Valprapor Imsa. Bitka za drugo stopničko zadeva torej te tri ekipe. Valpraporci imajo nocoj enkratno priložnost, da zadajo Povolettu drugi zaporedni udarec. Varovanci trenerja Zamoja imajo za seboj kar spoštljivo serijo uspešnih nastopov in brškone je ne mislijo prekiniti v tem važnem nastopu in za nameček še pred domačimi gledalci.

Goriška Olympia CDR prihaja v goste tržaškemu Rozzolu, ki je imel med prazniki kar precej težav s telovadnico, saj je bila šola Volta, kjer trenira in igra, zaprta. Vsekakor pa moramo omeniti, da so Tržačani sila nepredvidljiv nasprotnik, ki zna zaigrati najbolje prav takrat, ko se najmanj pričakuje. Pri Goričanih med tednom ni bilo težav. Povsem se zavedajo, da tekmeca ne smejo podcenjevati, če hočejo še naprej obdržati odlično drugo mesto na lestvici, ker posredno igra za njih tudi mestni tekmec Valprapor Imsa. Če zmagata obe goriški ekipi, bi bil resnično enkraten uspeh in s tem tudi najboljša spodbuda za še bolj uspešno nadaljevanje prvenstva.

ŽENSKA C-2 LIGA

Obe naši ekipi čakata nocoj zahtevna nastopa. Odbojkarice Sokola Indulesa bodo gostovale pri tržaški Alturi, ki je na odličnem 2. mestu na razpredelnici in ima 6 točk več kot Nabrežinke. Pri Sokolu Indulesu bosta odsotni Visintinova, ki je komaj prebolela gripo ter Milkovičeva, ki je prenehala igrati. V lanski sezoni so varovanke trenerja de Waldersteina kar štirikrat premagale drevišnje gostiteljice, dvakrat za deželni pokal ter prav tolikokrat v prvenstvenem obračunu. Letos pa kaže, da so Tržačanke boljše. Že so zmagale v deželnem pokalu s 3:0 in so tudi drevi favorit.

Kriza pri Kmečki banki Gorica se nadaljuje. Res je, da je Ausa Pav iz Cervignana le senca ekipe iz preteklih prvenstev, ko je nastopala v višjih ligah, a na lestvici je z osmimi točkami uvrčena precej više od Goričank, ki so doslej zmagale samo enkrat.

ŽENSKA D LIGA

Po vsej verjetnosti bodo mlade odbojkarice Bora Friulexporta v domači športni areni pospravile tudi šesti par točk. V goste jim prihaja skromni Ferroviario iz Vidma, ki je tudi novinec, a občutno slabši, saj ni še niti enkrat zmagal in je trdno pribit na dnu lestvice. (G. Furlanič)

MLADINKE

BOR FRIULEXPORT - SGT 3:0 (15:3, 15:9, 15:3)

BOR FRIULEXPORT: Pitacco, Bezenšek, Saccà, Jogan, Tence, Gruden, Faimann, Zadnik, Pernarcich.

V drugi tekmi povratnega dela so borovke po pričakovanjih premagale zadnjeuvrščenega SGT, čeprav so nastopile v okrnjeni postavi, brez standardnega centra Vidalijeve. Tekma je bila za plave soliden trening, kajti sicer objektivno slabše nasprotnice so igrale zelo požrtvovalno in so se borile za vsako žogo ter so v bistvu tudi pokazale napredek v primerjavi s prvim letošnjim dvobojem. Borovke pa so igrale dovolj zbrano, da niso dopustile niti najmanjšega presenečenja, čeprav je lepim akcijam in posegom sledilo tudi nekaj odvečnih napak.

Za uvrstitev v končnico za naslov manjka borovkam zdaj le še ena zmaga. Nastop v play offu bi bil za to perspektivno garnituro Borovih odbojkaric res lepo presenečenje, saj ne smemo pozabiti, da je to daleč najmlajša šesterka tega prvenstva. Tudi proti SGT so bile na primer hkrati na igrišču kar tri igralke, ki sodijo še v kategorijo naraščajnic, ostale pa imajo samo eno leto več.

Zadnjič sta se Soča Sobema in Sloga pomerili v sezoni 87/88

Derbi D lige letos za vrh!

V sovodenjski občinski telovadnici bo nocoj izredno zanimiv moški odbojkarski derbi med Sočo Sobema in Slogo. Obe šesterki sta tik pod vrhom lestvice D lige. Sloga deli drugo mesto s Porcio (šesterki zaostajata za dve točki za nepremganim San Vitom), Sočani, zbrali so 14 točk, pa so četrti.

Zadnjič so bili derbiji v moški D ligi v sezoni 87/88, ko so nastopale kar tri slovenske šesterke: Sloga, Naš Prapor Imsa in Soča Sobema. Ob koncu tistega prvenstva so žal vse tri ekipe izpadle v 1. divizijo. V omenjeni sezoni je Sloga v domačem obračunu s sočani v začetku novembra zmagala s 3:0, v povratni tekmi pa so se jim nasprotniki oddolžili in zmagali po štirih setih.

Drevišnji derbi se bo odvijal v povsem drugačnem ozračju in razpoloženju, Prvič, odkar nastopata v tej konkurenci, se naši ekipi namreč borita celo za napredovanje z lepimi možnostmi ta ga tudi dosežeta. Pred prvim neposrednim obračunom sta nam trenerja ekip povedala naslednje:

Štefan Čotič (Soča Sobema), ki je obenem tudi igralec: »Po sobotni prepričljivi zmagi sredi Vidma z Volley Ballom in glede na trenutno uvrstitev, sta vzdušje in razpoloženje v ekipi prav dobri. Med tednom smo redno trenirali in odigrali še prijateljsko tekmo z Mosso, ki igra v C-2 ligi. V zvezi s postavo imamo nekaj dilem, ker si je med tednom poškodoval roko Lucio Batistič in ni povsem gotovo, da bo jutri (danes op. ur.) povsem nared. Vsi ostali igralci so na razpolago. Vprašanje pa je, kako bodo reagirali mlajši. Zanje bi lahko derbi predstavljal velik psihični pritisk. Med tednom ni bilo opaziti nobene nervoze in vsi si želimo, da bo tako tudi tokrat. Upamo, da bomo prikazali dobro odbojko in najbolje pripomogli k temu, da bo derbi privlačen.«

Franko Drasič (Sloga): »Mislim, da je glede srečanja v Sovodnjah vse odprto. Tokrat ne bo mogel priskočiti na pomoč soigralcem Mauro Sgubin, ki ima vnet slepič in mora počivati. Med tednom je prebolel gripo Borut Pahor, z ostalimi igralci pa nismo imeli težav in smo normalno trenirali. V Sovodnjah bo za nas izredno težko zmagati, ker je Soča Sobema doslej izgubila samo dvakrat, najprej nekoliko nepričakovano v 2. kolu v Trstu z Volley Clubom ter potem še s Porcio v 6. kolu. Naši drevišnji tekmeci imajo sicer dve točki manj na lestvici, a so se v dosedanjih 9. kolih srečali praktično z istimi nasprotniki. Če bi pa mi vendarle zmagali, bi se prednost vodilnih pred zasledovalci povečala na štiri točke, ker računam, da bosta tudi Porcia in San Vito zmagala. Če pa bosta točki ostali v Sovodnjah bo prvenstvo še naprej odprto in še bolj izenačeno in zanimivo.« (G.F.)

Na sliki: postava Soče Sobema

domači šport

DANES
SOBOTA, 11. JANUARJA 1992

ODBOJKA

ŽENSKA B-2 LIGA
20.30 v Trstu, šola Suvich: Bor Tombolini Drinks - CUS Padova

MOŠKA C-1 LIGA
20.30 v Noventi Padovani: Nova Gens - Bor Agrimpex

ŽENSKA C-1 LIGA
18.00 na Općinah: Koimpex - Volley Chioggia

MOŠKA C-2 LIGA
20.30 v goriškem Kulturnem domu: Valprapor Imsa - Friuli Povoletto; 20.30 v Trstu, šola Volta: Rozzol - Olympia CDR

ŽENSKA C-2 LIGA
18.00 v Trstu, na Alturi: Altura - Sokol Indules; 20.30 v Červinjanu, Trg Lancieri d'Aosta: Ausa Pav Cervignano - Kmečka banka

MOŠKA D LIGA
19.30 v Sovodnjah: Soča Sobema - Sloga

KOŠARKA

MOŠKA C LIGA
20.30 v tržaški športni palači: Jadran TKB - Pive di Sacco

MOŠKA D LIGA
18.00 v Vidmu, Ul. Marangoni: Basket Udinese - Kontovel

PROMOCIJSKA LIGA
18.00 v goriškem Kulturnem domu: Dom - Grado; 20.00 v Dolini: Breg — Lega Nazionale; 20.00 v Nabrežini: Sokol - bor Radenska

NARAŠČAJNIKI
16.00 v Trstu, Ul. Locchi: Stefanel C - Kontovel; 16.30 v Trstu, na 1. maju: Bor - Stefanel; 18.00 v Trstu, Salita di Zugnano: Santos - Sokol

DEČKI
18.00 v Trstu, Istrska ulica 53: Don Bosco - Cicibona

PROPAGANDA
TURNIR SPITFIRE
16.30 v Briščikih: Polet - Don Bosco.

MINIBASKET
TURNIR G. OBERSNEL
15.00 v Briščikih, »Ervatti«: Polet - Suvich.

JUTRI
NEDELJA, 12. JANUARJA 1992

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA
14.30 v Fiumicellu: Pro Fiumicello - Juventina

1. AMATERSKA LIGA
14.30 v Čenti: Tarcentina - Zarja; 14.30 v Magnagu in Riviera: Riviera - Primorje; 14.30 na Proseku: Vesna - Tolmezzo

2. AMATERSKA LIGA
14.30 v Trebčah: Primorec - Zaule; 14.30 v Medei: Medea - Kras; 14.30 v Podgori: Piedimonte - Gaja; 14.30 v Dolini: Breg - Palazzolo; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Mariano

NARAŠČAJNIKI
10.30 v Bazovici: Zarja Adriaimpex - Servola

ZAČETNIKI
10.30 na Proseku: Primorje - S. Luigi

ODBOJKA

ŽENSKA D LIGA
11.00 v Trstu, na 1. maju: Bor Friulexport - Ferroviario Videm

MLADINCI
9.30 v Tržiču: Cremcaffè - Soča Sobema; 11.00 v Trstu, Ul. Zandonai: Volley Club - Bor Furlani; 11.00 na Općinah: Sloga - CUS Trst

MLADINKE
10.30 v Ločniku, Ul. Venier: San Luigi - Soča Scame; 11.00 v Trstu, Monte Cengio: CUS Trst - Sokol; 11.30 v Trstu, Campi Elisi: S.Andrea - Breg

DEČKI
9.00 v Trstu, šola Morpurgo: Pallavolo Ts - Bor Furlani

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA
11.00 na Proseku, Dom Ervatti: Lavoratori del Porto — Cicibona

DRŽAVNI KADETI
11.00 v goriški športni palači: Bernardi - Bor Radenska; 16.00 v Briščikih, »Ervatti«: Kontovel - SGT

obvestila

ZSŠDI
obvešča, da bo v torek, 14. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠZ Mladost v Doberdobu seja izvršnega odbora.

SK DEVIN
obvešča smučarje, da bo vozil avtobus za Kancelj jutri, 12. t. m. po sledečem urniku: Bazovica ob 5.50, Općine 6.05, Prosek 6.15, Nabrežina 6.25, Sesljan 6.40. Za informacije tel. Bruno škrk (200236) in Jordan Purič (327196)

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da se bo letošnji turnir v igri Med dvema ognjema začel 25. t. m.

SK BRDINA
organizira v nedeljo, 12. t.m., smučarski izlet na Zoncolan. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška 131. Odhod avtobusa za ta izlet bo v nedeljo, 12. t.m. ob 6. uri z Općin izpred Central bara.

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK
organizira nedeljske izlete 19. in 26. t. m., 9. in 16. februarja in 1. marca. Vpisovanje v ponedeljek, 13. t. m. od 17. do 18. ure ter v torek, 14. t. m. od 20. do 21. ure.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Prednaročnina do 29. 2. 1992 200.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 15 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29.2.1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglasi: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Julijske krajine agencija PUBLIEST Srl, Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, Tel. 261067

primorski dnevnik

sobota, 11. januarja 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja **ZTT**
Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Ob včerajšnjem odprtju novega sodnega leta potrjena analiza državnega tožilca Sgroia

Zaskrbljenost zaradi prodora kriminala iz južnega dela države v severno Italijo

RIM — V pogovoru z novinarji po odprtju sodnega leta v Milanu se je predsednik senata Spadolini zahvalil predstavnikom sodnih oblasti za vse kar so naredile v teh zadnjih letih proti terorizmu in organiziranemu kriminalu. Izrazil je tudi prepričanje, da se bo ta boj uspešno zaključil v sodelovanju z vsem italijanskim narodom.

Te svoje misli je izrazil na milanskem prizivnem sodišču, s čimer je seveda mislil na sodne oblasti iz vse države. V vseh italijanskih mestih, sedežih prizivnih sodišč so namreč odprli sodno leto in javnost v podrobnostih seznanili o delu in naporih sodstva v boju proti vsem protizakonitim dejavnostim.

Kot je že opozoril državni pravdnik Vittorio Sgroi, vlada v sodnih krogih vse večja zaskrbljenost zaradi prodora organiziranega kriminala, ki se z Juga seli in zasaja korenine na Severu, kjer se skuša vključiti v delovanje krajevnih uprav predvsem preko javnih zakupov. To nalaga varnostnim organom in sodnim oblastem veliko dela, kateremu tudi zaradi pomanjkljivosti osebja še niso kos. To se opaža predvsem na Jugu, sicer pa tudi na Severu ni veliko bolje. Tako se vsepovsod širi razpečevanje mamil, veliko je tudi število drugih prekrškov, od umorov do tatvin, izsiljevanj in marsičesa drugega.

Število neopravljenih procesov se veča, kar ne postavlja v najboljšo luč italijanskega sodnega sistema in pri poštenih državljanih vzbuja določeno negodovanje. Tudi uvedba novega kazenskega postopnika ni sodstvu olajšala tega dela. Nasprotno. Od vseh teh ilegalnih dejavnosti, je bilo skoraj povsod poudarjeno, nosi največjo škodo gospodarski sektor, iz katerega mafijske in sorodne organizacije črpajo največji del dohodkov. Opozorili so tudi, da so sodne strukture v nekaterih mestih zaradi pomanjkanja osebja, pred pravim kolapsom.

Otvoritev sodnega leta v Palermu (Telefoto AP)

Trčenje dveh vlakov brez hujših posledic

CUNEO — Dva potniška vlaka sta včeraj malo pred poldnevom trčila v bližini postaje v Cuneu. V nesrečo sta bila vpletena vlak, ki je iz Cunea odpeljal ob 11.53 in je bil namenjen v Asti, in vlak, ki bi moral iz Mondovija prispeti v Cuneo ob 11.56. Obračun nesreče je sedem ranjenih, ki so jih odpeljali v krajevno bolnišnico in približno dvajset obtolčenih.

Po prvih podatkih preiskave je imel vlak, ki je prihajal iz Monodovija, prosto pot za prihod na postajo v Cuneu, ko se je nenadoma na istem tiru, vendar iz nasprotne smeri, znašel vlak, ki je iz Cunea odpeljal nekaj minut prej.

Bombni atentat Ire v središču Londona

LONDON — V londonskem predelu Whitehall - gre za ministrsko četrt v bližini Downing Streeta, kjer ima svoj urad britanski premier John Major - je včeraj zjutraj eksplodirala bomba, ki pa na srečo ni zahtevala človeških žrtev in je povzročila le večjo materialno škodo. Glasnik Scotland Yarda je s tem v zvezi povedal, da je bila bomba po vsej verjetnosti postavljena v nekem kovčku ali večji torbi, ki so jo neznanci pustili na cesti. Povedal je tudi, da je malo pred eksplozijo neki neznanec z močnim irskim naglasom telefoniral v krajevne urade ameriške televizije CBS in najavil atentat ter povedal, da govori v imenu Irske revolucionarne armade.

Celotno področje so za več ur popolnoma blokirali **(na sliki AP)** in iskali še morebitne druge bombe. Sumljiv paket so po eksploziji našli tudi med postajo Charing Cross in Temzo, vendar so kmalu ugotovili, da ne gre za postavljeno bombo. Zaradi eksplozije in kasnejše zapore je bil promet v centru Londona skoraj popolnoma blokiran. Iz ministrskih krogov so tudi sporočili, da je bil premier Major včeraj zjutraj v svojem uradu, vendar je deset minut pred eksplozijo odšel na zasedanje konservativne stranke.

Do novega atentata IRA je prišlo le dan zatem, ko je londonska vlada najavila poostritev varnostnih ukrepov v Ulstru, da bi na ta način zadušila naraščanje atentatov in terorističnih dejanj, ki so delo dveh nasprotnih paravojaških formacij: irskih katoliških republikancev in protestantov. Bomba je bila postavljena v bližini mesta, od koder je februarja IRA z minometom izstrelila projektil proti Downing Streetu. Mina je takrat eksplodirala na vrtu vladne palače, v kateri je prav takrat potekalo zasedanje »vojnega sveta«, ki je obravnaval razvoj položaja v zalivski vojni.

CASS02/13

IZBIRAJTE SAMI

AMERIŠKI DOLARJI
FUNT ŠTERLINGI
NEMŠKE MARKE
ŠVICARSKI FRANKI
FRANCOSKI FRANKI
JEN

Naložbe v HRANILNA PISMA bančnega zavoda Crt pomeni doseči višji donos in možnost izbire med novimi **Hranilnimi pismi v tuji valuti** s sledečimi značilnostmi:

- zapadlost 18 mesecev
- zmanjšani davčni odtrgljaj na 12,5%
- različna obrestna mera glede na izbrano valuto
- večji donos ob pozitivnih nihanjih pri menjavi

Pojasnila pri vseh okencih Crt.

crt
CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE
VEDNO KONKRETNI ODGOVORI

Koristno in Čudovito
Garancija
Kakovost
Varnost

Od 9. januarja 1992
6 tednov

OH! POPUSTI.

TVOJA VELIKA TRGOVINA VIDUSSI ČEDAD

dov. občini 463/8 - 20/12/91